

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИКО-ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ
ОСВІТИ
КАФЕДРА УПРАВЛІННЯ І ЕКОНОМІКИ ФАРМАЦІЇ ТА
ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ ТЕХНОЛОГІЇ

УПРАВЛІННЯ ТА ЕКОНОМІКА ФАРМАЦІЇ

**ЗБІРНИК
ТЕСТОВИХ ЗАВДАНЬ
(з поясненнями)
для підготовки до ліцензійного інтегрованого іспиту
«КРОК 3. ФАРМАЦІЯ»
для фармацевтів-інтернів зі спеціальності
«Фармація»**

Запоріжжя

2024

УДК 615.1(079.1)

Б94

*Збірник тестових завдань для підготовки до ліцензійного іспиту «КРОК 3. ФАРМАЦІЯ» розглянутий, затверджений і рекомендований для використання у навчальному процесі на засіданні циклової методичної комісії Запорізького державного медико-фармацевтичного університету
(протокол № ____ від « ____ » _____ 2024 р.).*

Рецензенти:

Н. О. Ткаченко - професор, доктор фармацевтичних наук, завідувача кафедри управління та економіки фармації ЗДМФУ.

Б. С. Бурлака- доцент, доктор фармацевтичних наук, доцент кафедри технології ліків ЗДМФУ.

Автори:

І. В. Бушуєва – д-р фарм. наук, професор, завідувача кафедри управління і економіки фармації та фармацевтичної технології ЗДМФУ;

О. К. Єренко - канд. фарм. наук, ст. викл. закладу вищої освіти кафедри управління і економіки фармації та фармацевтичної технології ЗДМФУ.

Т. В. Хортецька – доцент, канд. фарм. наук, доцент закладу вищої освіти кафедри управління і економіки фармації та фармацевтичної технології ЗДМФУ.

Б94

Бушуєва І. В.

Управління та економіка фармації : збірник тестових завдань (з поясненнями) для підготовки до іспиту «КРОК – 3. ФАРМАЦІЯ» / І. В. Бушуєва, О. К. Єренко, Т. В. Хортецька. - Запоріжжя : ЗДМФУ, 2024. – 76 с.

Збірник тестових завдань призначений для використання фармацевтами-інтернами при підготовці до ліцензійного інтегрованого іспиту «Крок 3. Фармація» з дисципліни Управління та економіка фармації.

УДК 615.1(079.1)

©Бушуєва І. В., Єренко О. К., Хортецька Т. В.
2024.

©Запорізький державний медико-фармацевтичний університет, 2024.

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА	4
ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ З ПОЯСНЕННЯМИ	7
ІНСТРУКЦІЯ ДО ПІДГОТОВКИ ДО ЛІЦЕНЗІЙНОГО ІНТЕГРОВАНОГО ІСПИТУ КРОК 3	66
СТРУКТУРА ЗМІСТУ ІСПИТУ «КРОК 3» СПЕЦІАЛЬНІСТЬ «ФАРМАЦІЯ»	69
РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА	70

ПЕРЕДМОВА

Відповідно до Закону України «Про вищу освіту», Положення про систему ліцензійних інтегрованих іспитів фахівців з вищою освітою напрямів «Медицина» і «Фармація», затвердженого наказом МОЗ України від 14.08.1998 р. № 251 (із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства охорони здоров'я N 1266 (z0929-21) від 03.06.2021 року), чинної нормативно-правової бази, наказу ректора Запорізького державного медичного університету №179 від 24 серпня 2022 року «Про організацію освітнього процесу у 2022-2023 н. р.», відповідно до Порядку здійснення Єдиного державного кваліфікаційного іспиту для здобувачів ступеня вищої освіти магістр за спеціальностями галузі знань 22 «Охорона здоров'я», затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 28 березня 2018 року №334, та з метою забезпечення якісної підготовки студентів (інтернів) університету до складання ліцензійного інтегрованого іспиту «КРОК», було затверджено Положення про порядок створення, функціонування та використання on line курсів для підготовки до ліцензійних іспитів «КРОК».

Ліцензійні інтегровані іспити – засоби стандартизованої діагностики рівня професійної компетенції, складова атестації здобувачів вищої освіти за спеціальностями знань 22 «Охорона здоров'я» напрямів «Медицина» і «Фармація» на до дипломному (студенти) та післядипломному (лікарі- та фармацевти-інтерни) етапах отримання освітніх послуг (Наказ ректора Запорізького державного медичного університету №106 від 01.02.2018 р Положення про порядок створення, функціонування та використання on line курсів для підготовки до ліцензійних іспитів «КРОК»). Предметом вивчення навчальної дисципліни є процеси, методи, засоби управління діяльністю фармацевтичних підприємств з метою максимального задоволення потреб споживачів лікарськими засобами. Необхідним елементом професійної освіти фармацевта-спеціаліста є післядипломне навчання. Отримані під час проходження післядипломного навчання (інтернатури) високоякісні знання з дисципліни Управління і економіка фармації сприяють розвитку

фармацевтичної галузі, успішному управлінню, створенню та промоції оптимальних за споживчою якістю та економічними показниками лікарських засобів. Тестові завдання, які пропонуються для фармацевтів-інтернів є важливим елементом професійної підготовки, що значно сприяє розширенню знань, закріпленню навичок з дисципліни та подальшій успішній здачі ліцензійних інтегрованих іспитів з «Крок 3. Фармація».

Дисципліна Управління та економіка фармації займає одне з провідних місць в становленні фармацевтичного фахівця. Кількість тестових завдань в збірнику для складання ліцензійного інтегрованого іспиту «Крок 3. Фармація» становить 20 відсотків. В даному посібнику включено усі нові тестові ситуаційні завдання «Крок 3. Фармація» за 2023 рік.

Тестові завдання для підготовки до ліцензійного інтегрованого іспиту «Крок 3. Фармація» з дисципліни Управління та економіка фармації для фармацевтів-інтернів зі спеціальності «Фармація» розроблено у відповідності з програмою курсу «Управління та економіка фармації» та складено відповідно до підготовки та здачі ліцензійного інтегрованого іспиту «Крок 3. Фармація», згідно з наказом Міністерства охорони здоров'я України від 13.09.2022 р. № 1655 «Про затвердження Графіка проведення єдиного державного кваліфікаційного іспиту для здобувачів ступеня вищої освіти магістр, тестових екзаменів ліцензійних інтегрованих іспитів для здобувачів освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавр, молодший спеціаліст та лікарів (фармацевтів/провізорів)-інтернів галузі знань «22 Охорона здоров'я» у 2023 році», відповідно до пункту 2 Порядку здійснення єдиного державного кваліфікаційного іспиту для здобувачів ступеня вищої освіти магістр за спеціальностями галузі знань «22 Охорона здоров'я», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 28 березня 2018 року № 334, пункту 8 Положення про Міністерство охорони здоров'я України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 25 березня 2015 року № 267 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24 січня 2020 року № 90), пункту 5 Положення про систему ліцензійних інтегрованих

іспитів фахівців з вищою освітою напрямів «Медицина» і «Фармація», затвердженого наказом Міністерства охорони здоров'я України від 14 серпня 1998 року № 251, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 11 вересня 1998 року за № 563/3003, пункту 3 Розділу 3 Порядку, умов та строків розроблення і проведення єдиного державного кваліфікаційного іспиту та критеріїв оцінювання результатів, затверджених наказом Міністерства охорони здоров'я України від 19 лютого 2019 року № 419, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 20 березня 2019 року за № 279/33250, та протоколу засідання кафедри управління і економіки фармації та фармацевтичної технології з метою забезпечення якісної підготовки фармацевтів-інтернів до атестації та складання ліцензійних іспитів.

Збірник ситуаційних тестових завдань для підготовки до ліцензійного іспиту «Крок 3. Фармація» з дисципліни Управління та економіка фармації для фармацевтів-інтернів зі спеціальності «Фармація» відповідає всім вимогам, виконаний на сучасному науковому і методичному рівнях. Збірник може бути рекомендованим до проведення занять з підготовки до здачі ліцензійного інтегрованого іспиту «Крок 3. Фармація» з дисципліни Управління та економіка фармації.

ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ

1. Протягом якого терміну буде прийнято рішення про анулювання ліцензії на роздрібну реалізацію ліків, якщо власник аптеки (ліцензіат) безпідставно відмовляється від планової перевірки органами ліцензування?

- A. Десяти робочих днів
- B. П'яти календарних днів
- C. П'яти робочих днів**
- D. Трьох робочих днів
- E. Десяти календарних днів

Пояснення: Для анулювання ліцензії на виробництво ліків в умовах аптеки необхідно подати відповідну заяву до Держлікслужби у будь-який зручний спосіб – нарочно, поштовим відправленням або у електронному вигляді у срок 5 робочих днів.

Нормативні документи, що регулюють надання послуги:

- Закон України "Про адміністративні послуги" ст. 9
- Закон України "Про ліцензування видів господарської діяльності" ст. 16
- Постанова КМУ від 30.11.2016 №929 "Про затвердження Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з виробництва лікарських засобів, оптової та роздрібної торгівлі лікарськими засобами, імпорту лікарських засобів (крім активних фармацевтичних інгредієнтів)" п. 18

<https://guide.diia.gov.ua/view/anuliuvannia-litsenzii-na-provazhennia-hospodarskoi-diialnosti-z-vyrobnytstva-vyhotovlennia-likarskykh-zasobiv-v-umovakh-apteky-e78afc09-d8e5-484e-9e00-3986922a7d3c>

2. Скільки років, не враховуючи поточного року, в електронній системі охорони здоров'я зберігаються електронні рецепти на відпущені аптекою наркотичні лікарські засоби?

- A. 5**

- B. 2
- C. 10
- D. 1
- E. 2

Пояснення: Складені аптекою до 01 квітня 2023 року Реєстри рецептів в електронному вигляді, що включають електронні рецепти за якими відпущено наркотичні (психотропні) лікарські засоби, виписані до 01 квітня 2023 року в іншій, ніж електронна система охорони здоров'я, інформаційній (інформаційно-комунікаційній) системі, зберігаються в інформаційній (інформаційно-комунікаційній) системі аптеки п'ять років з можливістю відтворення таких реєстрів у паперовому вигляді.

Зіпсовані рецептурні бланки ф-1 та ф-3, а також паперові рецепти форми N 3 (ф-3) та форми N 1 (ф-1), за якими відпущені у фармацевтичних (аптечних) закладах охорони здоров'я наркотичні засоби, психотропні речовини, після закінчення строку зберігання підлягають знищенню шляхом, що унеможливорює їх подальше використання, зі складанням акта знищення зіпсованих рецептурних бланків форми N 1 (ф-1) та форми N 3 (ф-3) у суб'єктів господарювання, що провадять господарську діяльність з медичної практики, або паперових рецептів, за якими відпущені у фармацевтичних (аптечних) закладах охорони здоров'я наркотичні засоби, психотропні речовини, за формою згідно з додатком 2 до цієї Інструкції.

Наказ Міністерства охорони здоров'я України 15 березня 2023 року N 494 Зареєстровано в Міністерстві юстиції України 28 березня 2023 р. за N 522/39578.

Режим

доступу:

https://ips.ligazakon.net/document/view/re39578?ed=2023_03_15

- 3. Вкажіть основну мету діяльності аптечного підприємства.
 - A. Оновлення обладнання
 - B. Модернізація устаткування
 - C. Раціональне використання ресурсів

D. Отримання прибутку

Е. Якісна фармацевтична допомога

Пояснення: Економічним показником, що характеризує ефективність торговофінансової та виробничої діяльності аптеки, є рентабельність. Рентабельність – відношення суми одержаного від діяльності прибутку до суми товарообігу в цінах реалізації товару.

Організація та економіка фармації. Ч. 3. Основи економіки фармації : підруч. для студентів фармац. ф-тів ВНЗ МОЗ України / А.С. Немченко, Г.Л. Панфілова, В.М. Назаркіна та ін. ; за ред. А.С. Немченко. — Харків : НФаУ : Золоті сторінки, 2017. — 272 с. — (Національний підручник).

4. Законодавство України регламентує порядок відпуску лікарських засобів та супутніх товарів з аптечних закладів. Якій групі населення заборонено реалізовувати ліки?

А. Покупцям із певними захворюваннями

В. Покупцям до 14 років

С. Особам похилого віку

Д. Заборону не встановлено

Е. Покупцям 15-18 років

Пояснення: Основним завданням закону є унеможливлення неконтрольованого споживання медичних препаратів (лікарських засобів) у цілях, відмінних від прямого призначення продукту.

Зазначається, що заборона на законодавчому рівні продажу лікарських засобів дітям дозволить врегулювати на державному рівні ситуацію з неконтрольованим зловживанням лікарськими засобами неповнолітніми особами та сприятиме зменшенню кількості випадків суїциду серед дітей та підлітків.

Закон (№ 5122) «Про внесення зміни до статті 21 Закону України «Про лікарські засоби» щодо заборони продажу лікарських засобів особам,

які не досягли чотирнадцяти років (малолітнім особам)». Режим доступу:
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1668-20#Text>

5. Який документ містить інформацію про державну реєстрацію лікарського засобу в Україні, відповідність його виробництва правилам GMP та видається Держлікслужбою на окрему країну-імпортера або на декілька країн-імпортерів згідно з поданою заявою в межах одного сертифікаційного досьє?

A. Заява про ліцензійний статус лікарського засобу

B. Сертифікат лікарського засобу

C. Сертифікат якості

D. Сертифікат ліцензійного статусу лікарського засобу

E. Сертифікаційне досьє

Пояснення: Згідно з цим Порядком Держлікслужба видає такі документи: сертифікат лікарського засобу за формою, наведеною в додатку 1 до цього Порядку (видається на окрему країну-імпортера або на декілька країн-імпортерів згідно з поданою заявою, в межах одного сертифікаційного досьє).

*Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 25 липня 2022 року № 1310 «Про затвердження порядку сертифікації якості лікарських засобів для міжнародної торгівлі та підтвердження для активних фармацевтичних інгредієнтів, що експортуються». Режим доступу:
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0992-22#Text>*

6. У ході реалізації лікарських засобів аптечний заклад використовує різноманітні ресурси. Який показник дозволяє визначити ефективність цього процесу?

A. Маневреність капіталу

B. Прибутковість діяльності

C. Коефіцієнт покриття

D. Ліквідність

E. Рентабельність витрат

Пояснення: Рентабельність продукції — економічна категорія, що характеризує ефективність реалізації продукції (товарів, робіт та послуг).

Визначається як відношення чистого прибутку від реалізації до собівартості продукції.

Рентабельність витрат визначається як відношення прибутку від операційної діяльності до суми собівартості реалізованих товарів (робіт, послуг) та операційних витрат (адміністративних витрат, витрат на збут та інших), пов'язаних з реалізацією товарів (робіт, послуг).

Державна подакова служба України (офіційний портал) Режим доступу: <https://dp.tax.gov.ua/media-ark/news-ark/print-637531.html>

7. Вимогами яких належних практик повинен керуватися дистриб'ютор лікарських засобів в ході своєї діяльності згідно із законодавством?

A. Належна практика дистрибуції та належна практика зберігання

B. Належна виробнича практика та належна практика зберігання

C. Належна практика дистрибуції та належна регуляторна практика

D. Належна практика дистрибуції та належна аптечна практика

E. Належна практика зберігання та належна практика промоції

Пояснення: Передбачено, що дистриб'ютори мають дотримуватися принципів та правил GDP та GSP . Ліцензія на виробництво включає і дозвіл на дистрибуцію лікарських засобів, зазначених у ліцензії. Таким чином, виробники, що здійснюють будь-яку діяльність з дистрибуції власних препаратів, мають дотримуватись GDP.

НАСТАНОВА ЛІКАРСЬКІ ЗАСОБИ «Належна практика дистрибуції СТ-Н МОЗУ 42-5.0:2014». Режим доступу: <https://www.dls.gov.ua/wp-content/uploads/2019/06/%D0%9D%D0%B0%D0%BB%D0%B5%D0%B6%D0%BD%D0%B0-%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%BA%D1%82%D0%B8%D0%BA%D0%B0->

[%D0%B4%D0%B8%D1%81%D1%82%D1%80%D0%B8%D0%B1%D1%83%D1%86%D1%96%D1%97.pdf](#)

*ЛІКАРСЬКІ ЗАСОБИ НАЛЕЖНА ПРАКТИКА ЗБЕРІГАННЯ СТ-Н
МОЗУ 42-5.1:2011 Режим доступу: <https://www.dls.gov.ua/wp-content/uploads/2019/06/%D0%9D%D0%B0%D0%BB%D0%B5%D0%B6%D0%BD%D0%B0-%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%BA%D1%82%D0%B8%D0%BA%D0%B0-%D0%B7%D0%B1%D0%B5%D1%80%D1%96%D0%B3%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F.pdf>*

8. Комплекс споживчих, цінових та якісних характеристик лікарського засобу, які визначають його успіх на ринку, це:

- A. Інтегральність
- B. Товарооборотність
- C. Конкурентоспроможність**
- D. Безпечність
- E. Ефективність

Пояснення: Конкурентоспроможність - здатність підприємства створювати, виробляти і продавати товари та послуги, цінові й нецінові якості яких привабливіші, ніж в аналогічній продукції конкурентів.

Оцінити конкурентоспроможність підприємства означає провести розрахунки комплексу показників, що характеризують різні сторони діяльності підприємства та стан ринкового середовища, оцінити їх рівень та інтерпретувати отримані результати. Усі дослідники відзначають, що оцінити конкурентоспроможність можна тільки за умови порівняння цього об'єкту з іншими, а рівень конкурентоспроможності в певний момент часу є короткостроковою характеристикою об'єкту. Питання інструментарію оцінки конкурентоспроможності суб'єктів господарювання належить до числа найбільш актуальних, пов'язаних з проблемами їх виживання і розвитку в умовах ринку.

Кваско, А. В. Аналіз методів оцінки конкурентоспроможності підприємства/ А. В. Кваско // Наукові записки [Української академії друкарства]. — 2017. — № 1(54). — С. 111–118. Режим доступу: <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/23737>

9. Який документ, окрім супровідної накладної, має вимагати уповноважена особа від постачальника дієтичних добавок під час приймання товару в аптеці?

А. Технічні умови

В. Протокол виробництва серії

С. Товарно-транспортну накладну

Д. Висновок про якість, виданий лабораторією Держлікслужби

Е. Копію сертифіката якості виробника

Пояснення: Відповідно до ст. 37 Закону України від 23.12.1997 р. № 771/97-ВР «Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів» (далі — Закон) єдиним документом, яким мають супроводжуватися об'єкти санітарних заходів під час їх перевезення (пересилання), не пов'язаного зі здійсненням експортних або імпорتنих операцій, є товарно-транспортна накладна, якщо інше не передбачено законом. Під час постачання БАД постачальник має надати:

1) товарно-транспортну накладну;

2) копію експлуатаційного дозволу (якщо у складі продукту є інгредієнти тваринного походження) або копію рішення про державну реєстрацію потужності;

3) у разі, якщо інформація про харчовий продукт не вказана на упаковці або прикріпленій етикетці — супровідні документи, де зазначено такі дані.

Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/771/97-%D0%B2%D1%80#Text>

10. Як називається документ, виданий лабораторією територіального органу Держлікслужби за результатами лабораторного аналізу проведеного відповідно до затверджених методів контролю якості?

A. Сертифікат серії лікарського засобу

B. Сертифікат ЛЗ

C. Висновок щодо якості ЛЗ

D. Сертифікат відповідності GMP

E. Підтверджена для активних фармацевтичних інгредієнтів

Пояснення: Висновок щодо якості - виданий лабораторією територіального органу центрального органу виконавчої влади, який реалізує державну політику у сферах контролю якості та безпеки лікарських засобів, у тому числі медичних імунобіологічних препаратів, медичної техніки і медичних виробів, та обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів, протидії їх незаконному обігу, документ, який засвідчує відповідність серії лікарського засобу вимогам аналітичної нормативної документації/методам контролю якості (далі - АНД/МКЯ), установленим під час його реєстрації в Україні.

Про порядок контролю якості лікарських засобів під час оптової та роздрібною торгівлі: Наказ МОЗ України 29 вересня 2014 року № 677 [Електронний ресурс].– Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.

11. Які витрати з економічної точки зору відносяться до умовно-постійних?

A. Природні витрати товару

B. Орендна плата

C. Суми нарахувань заробітної плати виробничого персоналу

D. Суми списання допоміжних матеріалів

E. Витрати на тару

Пояснення: По ступеню залежності від кількості продукції, що випускається, всі витрати на її виробництво і збут діляться на умовно-

постійні (непропорційні) і змінні (пропорційні). Умовно-постійні витрати не залежать від зміни обсягу виробництва за умови максимального використання виробничих потужностей підприємства, що діють. Якщо після вивчення ринку збуту продукції з'являється можливість різкого збільшення обсягу виробництва понад наявні виробничі потужності, необхідні капітальні вкладення в розширення виробництва, які зумовляють збільшення умовно-постійних витрат. Крім того, постійні витрати можуть збільшитися (зменшитися) в результаті якого-небудь управлінського рішення (наприклад, збільшити або зменшити витрати на охорону і т. п.). До умовно-постійних витрат відносяться амортизація основних засобів, заробітна плата управлінського персоналу і робітників-повременників, орендна плата за приміщення і устаткування, комунальні послуги і ін. Загальна сума умовно-постійних витрат розраховується в цілому по підприємству і його структурним підрозділам; потім по кожній статті витрат в калькуляції собівартості визначається їх частка залежно від технологічних умов виробництва.

Режим доступу: <https://library.if.ua/book/153/10081.html>

12. У процесі створення нового лікарського засобу розробляються методики контролю якості, досліджується стабільність, обґрунтовуються показники якості й відпрацьовуються специфікації. Як називається цей етап життєвого циклу ЛЗ?

- A. Реєстрація або ліцензування
- B. Доклінічні дослідження
- C. Клінічне випробування
- D. Фармацевтична розробка**
- E. Міжнародна дистрибуція

Пояснення: Фармацевтична розробка — комплексне дослідження компонентного складу ЛП (лікарських і допоміжних речовин), вибору

лікарської форми, оптимізації технологічного процесу, упаковки, а також обґрунтування показників якості й відпрацювання специфікації ЛП.

Загальний методологічний підхід до фармацевтичної розробки, прийнятий в даний час в світі, стандартизований в Керівництві ICH Q8 і гармонізованому з ним Керівництві СТ-Н МОЗУ 42-3.0: 2011 «Лікарські засоби. Фармацевтична розробка (ICH Q8)». Цей підхід доповнений і конкретизований у спеціальних документах з контролю якості, наприклад, в керівництві по препаратам з модифікованим вивільненням (А - оральні лікарські форми, В - трансдермальні лікарські форми), настанові з фармацевтичної якості препаратів для інгаляцій та назальних препаратів (СТ-Н МОЗУ 42-3.8:2013), настанові фармацевтична розробка лікарських засобів для педіатричного застосування (СТ-Н МОЗУ 42-3.15:2014), настанові з якості рослинних лікарських препаратів, настанові з пластикових матеріалів для первинної упаковки лікарських засобів (СТ-Н МОЗУ 42-3.16:2014) та інших. Відповідно керівництву ICH Q8 якість не може бути повністю перевірено в препаратах; якість необхідно закласти при розробці і забезпечити при виробництві. Фармацевтична розробка є обов'язковою складовою технологічного регламенту і реєстраційного досьє на лікарський препарат.

Режим

доступу:

<https://www.pharmencyclopedia.com.ua/article/318/farmaceutichna-rozrobka>

13. До якої організації повинен звернутися виробник лікарського засобу, щоб сертифікувати його для міжнародної торгівлі?

А. Державна служба України з лікарських засобів та контролю за наркотиками

В. Національне агентство з акредитацій України

С. Державна інспекція з контролю якості лікарських засобів

Д. Державний експертний центр МОЗ України

Е. ДП «Український науковий фармакопейний центр якості лікарських

засобів»

Пояснення: Для отримання сертифіката серії лікарського засобу необхідно звернутись Державної служби України з лікарських засобів та контролю за наркотиками із заявою на видачу сертифіката серії лікарського засобу та комплектом документів до неї.

Видача сертифіката серії лікарського засобу здійснюється в Держлікслужбі.

Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 25 липня 2022 року № 1310 «Про затвердження порядку сертифікації якості лікарських засобів для міжнародної торгівлі та підтвердження для активних фармацевтичних інгредієнтів, що експортуються». Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0992-22#Text>

14. Який чинник сприяє розвитку (формуванню) високого рівня самореалізації співробітника через генерацію і втілення власних нових ідей в процесі його роботи?

- A. Відсутність креативу з боку керівництва
- B. Відсутність ієрархічної структури в організації
- C. Недосконала система контролю за діяльністю співробітників
- D. Відсутність завантаженості співробітників обов'язками
- E. Залученість персоналу в процеси управління організацією**

Пояснення: Залученість – це фізичний, емоційний та інтелектуальний стан, який мотивує співробітників виконувати їхню роботу якомога краще. Якщо співробітники залучені, вони лояльно ставляться до компанії, змін, нововведень і підтримують наміри керівництва. Як швидко зрозуміти, що у вашій компанії працює не так: вивчення драйверів залученості персоналу.

Драйвери залученості персоналу — фактори, які в даний момент прямо впливають на загальний показник залученості, лояльності співробітників. Вони можуть змінюватися під впливом інших параметрів як в гіршу, так і в кращу сторону .

Дозволяють виявити проблемні зони і позитивні сторони в кадровій політиці, ейчар стратегії, корпоративній культурі і, в загальному, в бізнесі. Також з їх допомогою можна приблизно спрогнозувати плинність кадрів, догляд співробітників, зміну їх ставлення до компанії або стабільність в цьому питанні. В результаті знання драйверів залученості дає можливість коригувати стратегічні завдання і змінювати тактичні, щоб ефективно управляти не тільки персоналом, а й загалом компанією (нехай і побічно).

PeopleForce. 2019. URL : <https://peopleforce.io/uk/blog/yak-shvidko-zrozumiti-shho-u-vashijkompaniyi-pratsyuye-ne-tak-vivchennya-drajveriv-zaluchivosti-personalu/>

15. Для якого стилю управління персоналом характерні такі ознаки: одноосібне керівництво всіма процесами, одноосібна відповідальність за прийняті рішення та їх наслідки, відсутність делегування повноважень?

- A. Адміністративний
- B. Ліберальний
- C. Авторитарний**
- D. Соціальний
- E. Демократичний

Пояснення: Авторитарний стиль, як випливає з його назви, передбачає, перш за все, що всі управлінські рішення приймаються одноосібно керівником. Для цього стилю управління характерне жорстке керівництво, коли керівник дає розпорядження та інструкції, а група повинна їх неухильно виконувати.

Авторитарність (від лат. *au(c)toritas* — вплив, влада) — соціально-психічна характеристика особистості, яка виявляється в її прагненні максимально підпорядковувати собі партнерів по спілкуванню та взаємодії, посідати щонайвище місце в певному соціальному чи професійному середовищі (сім'ї, партії, трудовому колективі та ін.). Авторитарність пов'язана з такими особистісними рисами, як завищений рівень домагань і

самооцінки, схильність до стереотипізації та ригідності мислення, агресивність і конфліктність тощо.

У системі ділових комунікацій авторитарність втілюється в авторитарному стилі керівництва (див. Авторитарний стиль у Стилї керівництва), який не передбачає партнерства та діалогу; також, виявляючись у взаєминах між колегами, може ставати чинником деструктивних явищ у корпоративній культурі. У політиці авторитарність притаманна державному діячеві високого рангу, загрожує встановленню авторитаризму як недемократичного режиму правління. У приватних комунікаціях авторитарність реалізується в авторитарному стилі спілкування і призводить до несиметричних стосунків, наприклад, між батьками і дитиною, чоловіком і дружиною, друзями тощо.

Режим

доступу:

<https://vue.gov.ua/%D0%90%D0%B2%D1%82%D0%BE%D1%80%D0%B8%D1%82%D0%B0%D1%80%D0%BD%D1%96%D1%81%D1%82%D1%8C>

16. Вкажіть вид прибутку, розрахунок якого дозволить визначити результативність основної діяльності аптеки.

- A. Валовий
- B. Балансовий
- C. Фінансовий
- D. Чистий
- E. Операційний**

Пояснення: **ПРИБУТОК ВІД ОПЕРАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ** = валовий прибуток + ін. опер. доходи – адмін. затрати – затрати на збут – ін. опер.

Затрати

Операційний прибуток — аналітичний показник, який дорівнює обсягу прибутку до вирахування відсотків за позиковими коштами і сплати податків.

Цей показник розраховується на основі фінансової звітності компанії і використовується інвесторами для оцінки прибутковості основної діяльності компанії.

*Режим доступу:
https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%9E%D0%BF%D0%B5%D1%80%D0%B0%D1%86%D1%96%D0%B9%D0%BD%D0%B8%D0%B9_%D0%BF%D1%80%D0%B8%D0%B1%D1%83%D1%82%D0%BE%D0%BA*

17. Який із загальнодержавних податків згідно з Податковим кодексом України входить в ціну товарів, сплачується покупцем та перераховується до державного бюджету продавцем?

- A. Акцизний податок
- B. Податок на прибуток підприємств
- C. Податок на додану вартість**
- D. Податок на доходи фізичних осіб
- E. Екологічний податок

Пояснення: Податок на додану вартість (далі - ПДВ)- це непрямий податок, який входить в ціну товарів (робіт, послуг) та сплачується покупцем, але його облік та перерахування до державного бюджету здійснює продавець (податковий агент).

Облік ПДВ на підприємстві, яке зареєстроване як платник ПДВ, складається з обліку таких компонентів:

- Податковий кредит – це сума, на яку платник податку на додану вартість має право зменшити податкове зобов'язання за звітний період (сума ПДВ сплачена таким підприємством у складі вартості товарів, робіт, послуг, придбаних в іншого платника ПДВ, або сплачена на кордоні митним органам).*

- Податкове зобов'язання – сума коштів, яку платник податків, у тому числі податковий агент, повинен сплатити до відповідного бюджету як податок або збір на підставі, в порядку та строки, визначені податковим*

законодавством (у тому числі сума коштів, визначена платником податків у податковому векселі та не сплачена в установлений законом строк).

До бюджету платник перераховує суму ПДВ, яка є різницею між податковим зобов'язанням та податковим кредитом.

Податковий кодекс України (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2011, № 13-14, № 15-16, № 17, ст.112) – Розділ V. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#n4379>

18. Завод масово виробляє та реалізує один і той самий лікарський засіб, концентрує зусилля на тих потребах споживача, які є спільними для всіх, незважаючи на відмінності. Яка маркетингова стратегія використовується?

A. Недиференційована

B. Концентрована

C. Тактична

D. Цільова

E. Диференційована

Пояснення: Маркетингова стратегія — це комплексний план дій щодо просування товару і збільшення прибутку підприємства. Це документ у цифровому чи фізичному вигляді, який містить відповідь на запитання «що потрібно зробити для досягнення мети?».

Недиференційований маркетинг — одна зі стратегій охоплення ринку, за якої компанія виходить на весь ринок з єдиною пропозицією, ігноруючи відмінності між сегментами ринку.

Режим доступу: <https://buklib.net/books/37665/>

19. При наданні паліативної допомоги пацієнтам, в тому числі тим, які мають право на безоплатне чи пільгове забезпечення дозволяється виписувати на одному рецептурному бланку лікарських засобів на курс лікування:

- A. 15 днів**
- B. 10 днів
- C. 1 місяць
- D. 1 тиждень
- E. 5 днів

Пояснення: При наданні паліативної допомоги пацієнтам, в тому числі тим, які мають право на безоплатне чи пільгове забезпечення, дозволяється виписувати на одному рецептурному бланку лікарські засоби в кількості, передбаченій для п'ятнадцятиденного курсу лікування.

Про затвердження Правил виписування рецептів та вимог-замовлень на лікарські засоби, виробів медичного призначення, Порядку відпуску лікарських засобів і виробів медичного призначення з аптек та їх структурних підрозділів, Інструкції про порядок зберігання, обліку та знищення рецептурних бланків та вимог-замовлень: Наказ МОЗ України № 360 від 19.07.2005 із змінами 2023 року [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua>

20. Який документ є підставою для подальшої реалізації лікарських засобів, що надійшли в аптеку від оптових постачальників?

- A. Реєстр лікарських засобів, що прийняті до реалізації**
- B. Державний реєстр лікарських засобів
- C. Податкова накладна
- D. Сертифікати якості
- E. Інструкції для медичного застосування

Пояснення: Існує інформаційно-пошукова система «Державного реєстру лікарських засобів України», який сформовано державним підприємством «Державний експертний центр Міністерства охорони здоров'я України».

В системі можна отримати інформацію про зареєстровані в Україні лікарські засоби та інструкції для медичного застосування до них.

Державний реєстр лікарських засобів України - нормативний документ, який містить відомості про лікарські засоби, дозволені для виробництва і застосування в медичній практиці.

В частині десятій статті 9 Закону України «Про лікарські засоби» визначено перелік відомостей, що вносяться до Державного реєстру лікарських засобів.

В Положенні про Державний реєстр лікарських засобів, затвердженому Постановою Кабінету Міністрів України від 31 березня 2004 року № 411, визначається мета ведення Реєстру, його структура тощо.

З огляду на трансформаційні процеси системи охорони здоров'я в Україні, в тому числі в частині запровадження електронних рецептів та здійснення публічних закупівель лікарських засобів через електронну систему закупівель, існує необхідність у інтеграції та налагодженні роботи різних електронно-інформаційних систем із Реєстром.

Режим оступу: <http://www.drlz.com.ua/>

21. До якого із нижченаведених понять відноситься комплекс фармацевтичних (спеціальних) організаційно-правових, соціально-економічних та інформаційних заходів, здійснюваних фармацевтичним працівником і спрямованих на збереження здоров'я і життя людини, профілактику та лікування з метою усунення фізичних і, як наслідок, моральних страждань людей незалежно від їх соціального та матеріального статусу в суспільстві та інших факторів?

- A. Фармацевтична діагностика
- B. Фармацевтична інформація
- C. Фармацевтична допомога**
- D. Фармацевтична профілактика
- E. Фармацевтична етика та деонтологія

Пояснення: ФАРМАЦЕВТИЧНА ДОПОМОГА (англ. pharmaceutical aid) — комплекс організаційно-економічних, спеціальних (медико-фармацевтичних) і соціально-суспільних заходів, спрямованих на збереження, поліпшення та усунення фізичних і, як наслідок, моральних страждань людей з використанням ЛП і виробів медичного призначення. Ф.д. надається незалежно від соціального й матеріального статусу громадян у суспільстві, расової та національної приналежності, віросповідання, громадянства, віку, статевої приналежності, сексуальної орієнтації. Зміст та форми надання Ф.д. як складне поняття постійно трансформуються відповідно до змін зовнішнього соціально-суспільного, економічного та науково-технічного середовища.

Режим *доступу:*
<https://www.pharmencyclopedia.com.ua/article/310/farmaceutichna-dopomoga>

22. Вітчизняна система забезпечення якості лікарських засобів побудована за принципом централізації з адміністративною підпорядкованістю складових. Які рівні має система забезпечення якості лікарських засобів?

- A. Макроекономічний, національний
- B. Макроекономічний, мікроекономічний
- C. Національний, регіональний
- D. Національний, регіональний, мікроекономічний**
- E. Національний, регіональний, макроекономічний

Пояснення: Діюча система суб'єктів законотворчої і нормотворчої діяльності у сфері забезпечення якості ЛЗ має такий склад: Верховна Рада України, Президент України, Кабінет Міністрів України (КМ України), Міністерство економічного розвитку і торгівлі України, Міністерство охорони здоров'я України (МОЗ України), Державна служба України з лікарських засобів (Держліксслужба України), професійні асоціації фармацевтичних працівників, в межах повноважень яких знаходиться

прийняття різних видів НПА і НД (концепцій, програм, положень, порядків, правил, стандартів, настанов, інструкцій, ліцензійних умов, переліків, кодексів та ін.), узгоджених з європейським та міжнародним законодавством, а також за необхідності з іншими центральними органами виконавчої влади.

Режим

доступу:

https://www.dls.gov.ua/for_subject/%D0%B2%D0%B8%D0%BC%D0%BE%D0%B3%D0%B8-%D0%B4%D0%BE-%D1%8F%D0%BA%D0%BE%D1%81%D1%82%D1%96-%D0%BB%D1%96%D0%BA%D0%B0%D1%80%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B8%D1%85-%D0%B7%D0%B0%D1%81%D0%BE%D0%B1%D1%96%D0%B2/

23. Як можна класифікувати трудову адаптацію, що базується на пристосуванні до керівника та колег чи колективу і відображає загалом систему стосунків між людьми в процесі спільної праці?

A. Первинна

B. Соціально-психологічна

C. Психофізіологічна

D. Вторинна

E. Професійна

Пояснення: Основні види трудової адаптації:

а) психофізіологічна — пристосування до нових фізіологічних і психологічних навантажень, умов праці;

б) соціально-психічна — пристосування до відносно нового соціуму, норм трудової поведінки та взаємин у новому трудовому колективі;

в) професійна — корегування власних або набуття нових трудових властивостей (професійних умінь, додаткових знань, навичок співробітництва тощо);

г) організаційна — засвоєння ролі і статусу в системі виробничого підрозділу у загальній організаційній структурі, а також осмислення особливостей організаційно-економічного механізму управління даною організацією.

Режим доступу:
https://vue.gov.ua/%D0%90%D0%B4%D0%B0%D0%BF%D1%82%D0%B0%D1%86%D1%96%D1%8F_%D1%82%D1%80%D1%83%D0%B4%D0%BE%D0%B2%D0%B0

24. До якої групи методів управління відносяться методи впливу па колектив, що ґрунтуються на владі, дисципліні та покаранні?

- A. Психологічних
- B. Економічних
- C. Соціально-психологічних
- D. Соціальних
- E. Адміністративних**

Пояснення: Управління персоналом здійснюється при допомозі науково розроблених методів. Методи — це спосіб впливу на колектив або окремого працівника для досягнення поставленої цілі, координації його діяльності в процесі виробництва. В теорії і практиці управління застосовують три групи методів: адміністративні, економічні і соціально-психологічні.

Адміністративні методи ґрунтуються на владі, дисципліні та покаранні, відомі в історії як «метод кнута». Вони опираються на адміністративну підпорядкованість об'єкта суб'єкту, на основі існуючої ієрархії управління.

Режим доступу: <https://library.if.ua/book/45/3056.html>

25. В аптеці після сплати податків та обов'язкових платежів до бюджету залишилася частина балансового прибутку. Який це вид прибутку?

- A. Фінансовий

В. Чистий

С. Валовий

Д. Операційний

Е. Балансовий

Пояснення: Чистий прибуток - частина балансового прибутку підприємства, що залишається в його розпорядженні після сплати податків, зборів, відрахувань і інших обов'язкових платежів до бюджету

Чистий прибуток — частина балансового прибутку підприємства, що залишається в його розпорядженні після сплати податків, зборів, відрахувань і інших обов'язкових платежів до бюджету. Чистий прибуток використовується для збільшення оборотних коштів підприємства, формування фондів і резервів, і реінвестицій у виробництво.

Режим

доступу:

https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%A7%D0%B8%D1%81%D1%82%D0%B8%D0%B9_%D0%BF%D1%80%D0%B8%D0%B1%D1%83%D1%82%D0%BE%D0%BA

26. Яке дослідження лікарських засобів проводиться на четвертій, післяопераційній стадії?

А. Токсикологічне

В. Фармакодинамічне

С. Фармакоепідеміологічне

Д. Фармакокінетичне

Е. Фармако-технологічне

Пояснення: Фармакоепідеміологія – наука, яка займається вивченням ефектів (бажаних, небажаних, побічних) лікарських засобів в реальних умовах на рівні популяції із метою підтвердити терапевтичну оцінку лікарського засобу для всієї популяції після його впровадження на ринок. Фармакоепідеміологія займається вивченням терапевтичної оцінки лікарських засобів.

Провідною метою фармакоепідеміології є проведення терапевтичної оцінки для встановлення конкретної ефективної дози препарату.

Фармакоепідеміологічні дослідження залежно від завдань, які вони повинні вирішувати, можуть бути якісними і кількісними.

Якісні фармакоепідеміологічні дослідження (ЯФД) вивчають терапевтичну ефективність та безпеку ЛП та порівнюють різні схеми лікування, серед яких на основі доведених результатів визначають найбільш ефективні, які впроваджують у подальшому.

Кількісні фармакоепідеміологічні дослідження вивчають обсяги і структура споживання ЛП.

Методи ЯФД – спостереження й експеримент, кількісний метод – оцінка споживання ЛП АТС/DDD-метод.

Спостереження - фармакоепідеміологічний метод ретроспективного дослідження, заснований на аналізі й узагальненні раніше отриманих результатів (за даними архівних документів, джерел літератури і т. ін.).

Експеримент - проспективне, плановане дослідження, що проводиться відповідно до протоколу. Це різноманітні багатоцентрові клінічні випробування ЛП з участю великої кількості хворих (до 50 000 осіб), що проводяться на III–IV фазах клінічних випробувань.

Режим доступу:
https://tdmuv.com/kafedra/internal/upr_ekon/lectures_stud/uk/pharm/tpkz/ptn/%D0%A4%D0%B0%D1%80%D0%BC%D0%B0%D0%BA%D0%BE%D0%B5%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%BC%D1%96%D0%BA%D0%B0/5/4%20%D1%84%D0%B0%D1%80%D0%BC%D0%B0%D0%BA%D0%BE%D0%B5%D0%BF%D1%96%D0%B4%D0%B5%D0%BC%D1%96%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%8F,%20%D1%81%D1%83%D1%82%D1%8C%20%D1%82%D0%B0%20%D0%B7%D0%B0%D0%B2%D0%B4%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F.htm

27. Які дії має виконати уповноважена особа стосовно лікарського засобу, що під час зберігання змінив свій колір?

A. Повернути постачальнику

B. Повідомити виробника

C. Передати для утилізації

D. Передати в територіальний орган Держлікслужби України

E. Не призупиняти реалізацію лікарського засобу

Пояснення: У разі зміни зовнішнього вигляду лікарських засобів та/або виникнення сумніву щодо якості лікарських засобів, уповноважена особа відбирає зразки сумнівних лікарських засобів та направляє їх до територіального органу Держлікслужби за місцем розташування суб'єкта господарювання для проведення лабораторних досліджень якості лікарських засобів разом із супровідними документами.

Державна служба України з лікарських засобів та контролю за наркотиками. 08.06.2023 Пам'ятка для всіх суб'єктів господарювання, які провадять господарську діяльність з виробництва, оптової, роздрібною торгівлі, імпорту лікарських засобів, щодо зупинення обігу лікарськими засобами невідповідної якості, вилучення у разі потреби лікарських засобів з продажу та вжиття відповідних заходів стосовно повернення зазначених лікарських засобів постачальнику (виробнику) або їх знищення (утилізації)

Режим доступу: <https://www.dls.gov.ua/08-06-2023-%D0%BF%D0%B0%D0%BC%D1%8F%D1%82%D0%BA%D0%B0-%D0%B4%D0%BB%D1%8F-%D0%B2%D1%81%D1%96%D1%85-%D1%81%D1%83%D0%B1%D1%94%D0%BA%D1%82%D1%96%D0%B2-%D0%B3%D0%BE%D1%81%D0%BF%D0%BE%D0%B4%D0%B0/>

28. Яку назву має документ, виданий компетентним уповноваженим органом країни-експортера, який повинен бути наданий на запит уповноваженого органу країни-імпортера до того, як ним буде видана або змінена ліцензія на ЛЗ?

A. Заява про ліцензійний статус ЛЗ

B. Стандарт

C. Сертифікат аналізу

D. Сертифікат серії

E. Сертифікат ЛЗ

Пояснення: Запропоновано три різні форми підтвердження: - Сертифікат лікарського засобу, виданий компетентним уповноваженим органом країни-експортера, який повинен бути затребуваний уповноваженим органом країни-імпортера до того, як їм буде видана або змінена ліцензія на цей лікарський засіб;

- Заяву про ліцензійний статус лікарського засобу, також видане компетентним уповноваженим органом країни-експортера; воно може бути затребувано представником імпортера, якому просто необхідно підтвердження про те, чи було дане лікарський засіб ліцензоване в країні-виробнику чи ні (ця інформація важлива, коли проводиться аналіз цін у відповідь на міжнародні пропозиції);

- Сертифікат серії, який зазвичай видається виробником як гарантія того, що дана партія лікарського засобу відповідає затвердженій специфікації.*

Режим доступу: <https://guide.diia.gov.ua/view/vydacha-zaiavy-pro-litsenziynyi-status-likarskohoykh-zasobuiv-9762672d-b981-42e2-833a-477cf14736ce>

29. Який державний орган в Україні здійснює повноваження у сфері технічного регулювання косметичної продукції?

A. Державна служба України з лікарських засобів та контролю за наркотиками

B. Міністерство охорони здоров'я України

C. Належна практика зберігання (GSP)

D. Державний контроль якості лікарських засобів

Е. Сертифікат ЛЗ

Пояснення: На сьогодні основним документом, який регламентує вимоги до косметичної продукції в Україні, є «Державні санітарні правила та норми безпеки продукції парфумерно-косметичної промисловості», прийнятий у 1999 р.

Технічний регламент на косметичну продукцію спрощує процедуру виходу на ринок — не потрібно отримувати від держави дозвільні документи, достатньо повідомити про вихід на ринок. Але при цьому посилює контроль за косметичною продукцією на ринку шляхом призначення відповідальної особи та державного контролю з боку органу ринкового нагляду.

20.01.2021 року на засіданні Кабінету Міністрів України було прийнято постанову Кабінету Міністрів України № 65 «Про затвердження Технічного регламенту щодо косметичної продукції», яка набирає чинності 03.08.2022.

Технічний регламент на косметичну продукцію спрощує процедуру виходу на ринок — не потрібно отримувати від держави дозвільні документи, достатньо повідомити про вихід на ринок. Але при цьому посилює контроль за косметичною продукцією на ринку шляхом призначення відповідальної особи та державного контролю з боку органу ринкового нагляду.

Міністерство охорони здоров'я України (МОЗ) є центральним органом виконавчої влади, діяльність якого спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України.

МОЗ є головним органом у системі центральних органів виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я, а також захисту населення від інфекційних хвороб, протидії ВІЛ-інфекції/СНІДу та іншим соціально небезпечним захворюванням, попередження та профілактики

неінфекційних захворювань, забезпечує формування та реалізує державну політику у сферах:

епідеміологічного нагляду (спостереження), імунопрофілактики, промоції здорового способу життя, відповідального ставлення до свого здоров'я та запобігання факторам ризику, попередження та зниження рівня вживання тютюнових виробів і їх шкідливого впливу на здоров'я населення, безпеки харчових продуктів, регламентації факторів середовища життєдіяльності населення, гігієнічної регламентації небезпечних факторів, створення національної системи крові, управління системою якості щодо безпеки крові, біологічної безпеки та біологічного захисту, боротьби із стійкістю до протимікробних препаратів, реагування на небезпеки для здоров'я та надзвичайні стани в сфері охорони здоров'я, а також забезпечення формування державної політики у сферах санітарного та епідемічного благополуччя населення;

{Абзац третій пункту 1 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 1181 від 10.11.2023}

розвитку медичних послуг, забезпечення державних фінансових гарантій медичного обслуговування населення;

{Абзац четвертий пункту 1 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 1181 від 10.11.2023}

технічного регулювання медичних виробів, медичних виробів для діагностики in vitro, активних медичних виробів, які імплантують, косметичної продукції;

забезпечення населення якісними, ефективними та безпечними лікарськими засобами, створення, виробництва, контролю якості та реалізації лікарських засобів, медичних імунобіологічних препаратів, обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів і прекурсорів, протидії їх незаконному обігу, а також безпечних медичних виробів та косметичної продукції;

розвитку кадрового потенціалу системи охорони здоров'я, вищої медичної, фармацевтичної освіти та науки.

Режим доступу: https://www.drs.gov.ua/wp-content/uploads/2019/01/215_19-19_1.pdf

Постанова «Про затвердження Технічного регламенту на косметичну продукцію» від 20 січня 2021 р. №65. Режим доступу - <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/65-2021-n#Text>

Regulation (EC) No 1223/2009 of the European Parliament and of the Council of 30 November 2009 on cosmetic products (Text with EEA relevance) <https://moz.gov.ua/polozhennja-pro-ministriv>

30. Відповідно до змісту господарських операцій в обліку використовуються різні види цін. Якою буде ціна на лікарські засоби однієї групової належності, за якою відбувається відшкодування вартості фармацевтичної допомоги?

- A. Договірною
- B. Референтною**
- C. Індикативною
- D. Фіксованою
- E. Регульованою

Пояснення: Референтна ціна (РЦ) — це та ціна на лікарські засоби однієї групової приналежності (фармакотерапевтична група, лікарська форма та ін.), за якою проводиться розрахунок реімбурсації (компенсації) вартості фармацевтичної допомоги населенню.

Постанова КМУ «Про внесення змін до деяких нормативно-правових актів Кабінету Міністрів України щодо референтного ціноутворення на деякі лікарські засоби, що закуповуються за бюджетні кошти». Режим доступу: <https://www.kmu.gov.ua/npras/pro-vnesennia-zmin-do-deiakykh-postanov-kabinetu-ministriv-ukrainy-s1117-41022>.

31. Назвіть термін, що характеризує сукупність організаційних та правових заходів, спрямованих на дотримання суб'єктами господарської діяльності незалежно від форм власності та підпорядкування вимог законодавства щодо забезпечення якості лікарських засобів.

A. Стандартизація ЛЗ

B. -

C. Реєстрація ЛЗ

D. Державний контроль якості ЛЗ

E. Сертифікація ЛЗ

Пояснення: Державний контроль якості лікарських засобів - це сукупність організаційних та правових заходів, спрямованих на додержання суб'єктами господарської діяльності незалежно від форм власності та підпорядкування вимог законодавства щодо забезпечення якості лікарських засобів.

Режим

доступу:

<https://www.pharmencyclopedia.com.ua/article/2464/derzhavnij-kontrol-yakosti-likiv#:~:text=%>

32. Бухгалтерський баланс є основною складовою фінансової звітності аптечного закладу. В якій частині балансу відображається заборгованість аптеки з оплати праці?

A. Довгострокові зобов'язання

B. Власний капітал

C. Пасив

D. Актив

E. Оборотні активи

Пояснення: Баланс складається з двох частин: Активу, де представлені господарські засоби, і Пасиву, де згруповані їхні джерела. Основним елементом бухгалтерського Балансу є стаття (активна чи пасивна).

За вищезазначеним стандартом Актив Балансу складається з трьох розділів:

- I. Необоротні активи.*
- II. Оборотні активи.*
- III. Витрати майбутніх періодів.*

Пасив Балансу складається з п'яти розділів:

- I. Власний капітал.*
- II. Забезпечення наступних витрат і платежів.*
- III. Довгострокові зобов'язання.*
- IV. Поточні зобов'язання.*
- V. Доходи майбутніх періодів.*

II розділ Пасиву Балансу "Забезпечення наступних витрат і платежів".

У статті "Забезпечення виплат персоналу" відображаються нараховані у звітному періоді майбутні витрати та платежі (витрати на оплату майбутніх відпусток, гарантійні зобов'язання тощо), величина яких на дату складання Балансу може бути визначена тільки шляхом попередніх (прогнозованих) оцінок.

Баланс підприємства: актив та пасив. Реферат. Режим доступу: https://osvita.ua/vnz/reports/econom_pidpr/20412/

33. Що сприяє підвищенню зацікавленості в активізації зусиль працівника?

- A. Досягнення успіху без визнання
- B. Відсутність вимог керівництва до подальшого розвитку працівника
- C. Збіг цілей працівника і організації**
- D. Обмеження кількості повноважень та обов'язків
- E. Авторитарний стиль керівництва

Пояснення: Соціально-економічною основою поведінки та активізації зусиль персоналу підприємства, що спрямовані на підвищення

результативності їхньої діяльності, є мотивація праці. Мотивація праці – це сукупність внутрішніх і зовнішніх рушійних сил, які спонукають працівника до діяльності, визначають поведінку, форми діяльності, надають цій діяльності спрямованості, орієнтованої на досягнення особистих цілей і цілей організації. Головними важелями мотивації виступають стимули і мотиви. Під стимулом розуміють матеріальну винагороду визначеної форми. На відміну від стимулу мотив є внутрішньою спонукальною силою: бажання, потяг, орієнтація. Стимул стає мотивом, коли його усвідомлює людина. Система мотивів і стимулів праці базується на нормативному рівні трудової діяльності, тобто вступ працівника до системи трудових відносин передбачає, що за відповідну винагороду він має виконувати певні обов'язки. При цьому мета стимулювання полягає не тільки в тому, щоб спонукати людину працювати, а примусити її робити це краще, ніж передбачено трудовими відносинами, тобто ефективна система стимулювання повинна спиратися на результати трудової діяльності. Саме тому система мотивації праці передбачає забезпечення комплексу заходів матеріального, морального, соціального напрямку, що сприяють активізації діяльності персоналу у виробничому процесі для задоволення різноманітних його потреб, котрі розглядають як нагороду за трудові зусилля.

Основна діяльність людини - це праця, який займає, як мінімум, третину дорослого самотійного життя (вибір професії, трудове і професійне навчання, передача трудового досвіду в родині, використання професійної допомоги інших людей і т. п.). Стає очевидним, що праця, а, отже, і всі питання з ним пов'язані мають велике значення для будь-якої людини і завжди знаходяться в полі уваги. Результати, досягнуті людьми в процесі роботи, залежать не тільки від знань, навичок і здібностей цих людей. Ефективна діяльність можлива лише при наявності у працівників відповідної мотивації, тобто бажання працювати. Позитивна мотивація активує здібності людини, звільняє його потенціал, негативна гальмує прояв здібностей, перешкоджає досягненню цілей діяльності

Режим доступу: <https://osvita.ua/vnz/reports/psychology/28183/>

34. За засобами впливу на суб'єктів економічної системи методи державного регулювання поділяють на правові, адміністративні (організаційні) та економічні. Які методи державного регулювання можна віднести до адміністративних для ліквідації монополізму?

- A. Постанови
- B. Валютне регулювання
- C. Звернення
- D. Розпорядження
- E. Квотування**

Пояснення: До адміністративних методів регулювання зовнішньоекономічної діяльності відноситься квотування, ліцензування експорту та імпорту. Перше означає дозвіл на ввіз іноземних товарів лише певної кількості на певний період часу. При ліцензуванні імпортер або експортер має одержати від державного органу спеціальний дозвіл - ліцензію на ввіз або вивіз товарів.

Типи і методи регулювання зовнішньоекономічної діяльності. Режим доступу: <https://buklib.net/books/29504/>

35. Хто має право на податкову соціальну пільгу в розмірі 200%?

- A. Герой України**
- B. Учень, аспірант, ординатор
- C. Одинокa матір, яка утримує двох більше дітей віком до 18 років
- D. Особа з інвалідністю I або II групи
- E. Вдівець, який утримує двох чи більше дітей віком до 18 років

Пояснення: Податкова соціальна пільга 200%:

У 2023 році становить 2 684 грн і надається платнику податків, який є:

- Героєм України, Радянського Союзу, Соціалістичної Праці або повним кавалером ордена Слави чи ордена Трудової Слави;
- особі, яка нагороджена чотирма і більше медалями "За відвагу";
- учасником бойових дій під час Другої світової війни
- особі, яка у період Другої світової війни працювала в тилу;
- особі з інвалідністю I і II групи, яка брала участь у бойових діях на території інших країн у період після Другої світової війни;
- колишнім в'язням концтаборів, гетто та місць примусового утримання під час Другої світової війни;
- особі, яка визнана репресованою чи реабілітованою.

Податкова соціальна пільга в 2023 році. Режим доступу:
<https://smartfin.ua/page/podatкова-sotsialna-pilga-v-2023-rotsi>

36. Згідно з законом України «Про лікарські засоби» незареєстровані лікарські засоби дозволено ввозити на митну територію України, якщо вони у встановленому порядку дозволені до застосування на території США або держав- членів ЄС і розроблені для лікування особливих патологій. Стосовно яких захворювань працює такий дозвіл?

- A. Онкологічних
- B. Типових неврологічних
- C. Малярії та інших тропічних
- D. Рідкісних (орфанних)**
- E. Серцево-судинної системи

Пояснення: Орфанні, або рідкісні хвороби - це вроджені або набуті захворювання, які трапляються вкрай рідко - рідше ніж один випадок на 2000 населення країни. 80% цих захворювань генетично обумовлені. Вони не лише мають тяжкий і хронічний перебіг, але й супроводжуються зниженням якості та скороченням тривалості життя пацієнтів. Такі люди зазвичай потребують дорогоцінного, безперервного та пожиттєвого лікування. Більшість орфанних захворювань діагностують у ранньому віці, у

35% випадків вони стають причиною смерті малюків до року, у 10% — дітей у віці до 5 років, у 12% - у віці від 5 до 15 років. Дозволяється ввозити незареєстровані лікарські засоби на митну територію, якщо вони допущені до застосування на території США або держав-членів ЄС.

Міністерство охорони здоров'я України (далі – МОЗ) у співпраці з Програмою розвитку ООН підписало низку довгострокових угод з виробниками орфанних ліків, поставка яких фінансується з державного бюджету України, що забезпечує виробників постійним ринком збуту. До того ж перелік програм для фінансування закупівлі лікарських засобів від рідкісних хвороб, як і перелік таких хвороб, поступово розширюється.

Сайт МОЗУ. Режим доступу: <https://moz.gov.ua/article/news/scho-take-orfanni-hvorobi-i-jak-zminjuetsja-dostup-do-likuvannja>

37. Договірні ціни встановлюються у договорі між продавцем та покупцем за домовленістю сторін. Вкажіть назву ціни, яка не змінюється у період з моменту підписання контракту до надходження товару до покупця.

A. Тверда

B. Вільна

C. Фіксована

D. Демпінгова

E. Змінна

Пояснення: Ціна — грошове вираження вартості товару.

Договірні ціни встановлюються у договорі між продавцем та покупцем за домовленістю сторін.

Якщо такий договір укладається між суб'єктами, які мають приналежність до різних країн (різне громадянство), а платіж здійснюється в іноземній валюті, він має назву контракту, а ціни зазначені в ньому ціни – контрактними.

Ціни, які вказані у контракті, можуть бути твердими, з подальшою фіксацією та змінні.

Тверда ціна не змінюється за період з моменту підписання контракту до надходження товару до покупця.

Ціни з подальшою фіксацією вказуються на певну календарну дату.

Змінна ціна залежить від змін економічного положення у країні експортера (продавця).

Основи економіки фармації: навчальний посібник для студентів вищ. навч. закл. / А. С. Немченко, В. М. Назаркіна, Г. Л. Панфілова та ін.; За ред. А. С. Немченко [ЕЛЕКТРОННИЙ РЕСУРС] ст. 106. Режим доступу: https://www.researchgate.net/profile/Sergey-Gubsky/publication/281030497_OSNOVI_EKONOMIKI_FARMACII_Navcalnij_posibnik_dla_studentiv_visih_navcalnih_zakladiv_ELEKTRONNIJ_RESURS/links/5d1b78b08ae95c3504d5986/OSNOVI-EKONOMIKI-FARMACII-Navcalnij-posibnik-dla-studentiv-visih-navcalnih-zakladiv-ELEKTRONNIJ-RESURS.pdf

38. Як називається діяльність з продажу лікарських засобів та виробів медичного призначення для їх подальшого перепродажу або виробничого використання?

A. Оптова торгівля

B. Маркетингова діяльність

C. Роздрібна торгівля

D. Збутова діяльність

E. Менеджерська діяльність

Пояснення: Оптова торгівля лікарськими засобами є стратегічною галуззю економіки, оскільки вона може відігравати значну роль у розвитку вітчизняного виробництва, внутрішньої та зовнішньої торгівлі ліками. Однак аналіз стану її розвитку, особливо в розрізі законодавства, пов'язаного з регулюванням обігу лікарських засобів, свідчить про зниження її значення на товарному ринку.

Одним із інструментів державного регулювання розвитку внутрішньоторговельної сфери є нормативно-правова база, яка сьогодні

включає велику кількість законодавчих і підзаконних актів. Та все ж договірні правовідносини на оптовому ринку лікарських засобів недосконалі, їх реалізація ускладнюється через протиріччя в багатьох законодавчих положеннях або внаслідок їх відсутності, а також через невпорядкованість і невизначеність умов самих договорів. Так, істотні умови договору оптової купівлі-продажу лікарських засобів, що визначають його дійсність, у тому числі умови транспортування та коло суб'єктів, між якими він укладається, обмежені лише загальними вимогами Господарського кодексу (ГК) та Цивільного кодексу (ЦК) України. У спеціальних законодавчих нормах, що регулюють обіг лікарських засобів, порядок укладення договорів оптової купівлі-продажу, не встановлений. Розроблення деяких актів, у тому числі що стосуються регулювання обігу лікарських засобів, на жаль, іноді посилює протиріччя з іншими документами.

Оптова торгівля лікарськими засобами – це діяльність з придбання лікарських засобів у виробників лікарських засобів або інших суб'єктів господарювання, які мають відповідну ліцензію, зберігання та продажу лікарських засобів з аптечних складів (баз) іншим суб'єктам оптової або роздрібною торгівлі лікарськими засобами, які отримали на це відповідні ліцензії, та безпосередньо лікувально-профілактичним закладам і виробникам лікарських засобів.

Режим доступу: <https://www.apteka.ua/article/1369>

39. Який економічний показник дозволяє відобразити стан грошових коштів фармацевтичної компанії на певну дату і показує різницю значення дебету і кредиту в балансі?

- A. Дебет
- B. Сальдо**
- C. Кредит
- D. Рентабельність
- E. Інкрементальний показник

Пояснення: Сальдо (італ. saldo — розрахунок, залишок) — різниця між надходженнями і витратами за певний проміжок часу.

Сальдо у бухгалтерському обліку — залишок по бухгалтерському рахунку, різниця між сумою записів по дебету і кредиту рахунків. Дебетове сальдо (дебет більший за кредит) показує стан даного виду господарських коштів на певну дату і відображається в активі балансу

*Режим доступу:
<https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%A1%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%B4%D0%BE#:~:text>*

40. За рахунок яких джерел формуються товарні запаси аптеки?

- A. Ефективного пошуку постачальників
- B. Знань про закономірності розвитку системи постачання
- C. Власних оборотних коштів аптеки**
- D. Вміння визначати потребу в лікарських засобах
- E. Правильного приймання та зберігання товарів у аптеці

Пояснення: Товарний запас - це маса лікарських засобів і виробів медичного призначення та інших товарів аптечного асортименту, яка перебуває у сфері обігу та підлягає реалізації. До товарних запасів відносять вищезазначені запаси, які належать аптечному закладу, знаходяться на його балансі й призначені для торгівлі.

До товарних запасів належать:

- товари, які є в наявності в аптечному закладі та його структурних підрозділах (аптечних пунктах та аптечних кіосках);
- товари, які закуплені та оплачені даним аптечним закладом і залишені на відповідальне зберігання у постачальників;
- товари, які здані на переробку (наприклад лікарська рослинна сировина).

Формування товарних запасів може здійснюватись з 2 джерел:

- за рахунок власних оборотних коштів аптеки;

- за рахунок позикових оборотних коштів: банківського кредиту або товарного кредиту (надання постачальниками товару з відстрочкою платежу).

Організація роботи аптеки з товарними запасами. Порядок зберігання товарів аптечного асортименту в аптеках і фармацевтичних фірмах. Режим доступу: <https://www.vntu.edu.ua/downloads/pharmacy/20130322-162236.ppt>

41. Який розділ вивчає норми поведінки фармацевта, спрямовані на максимальне підвищення ефективності фармакотерапії та створення сприятливого клімату в стосунках із пацієнтами, лікарями і колегами?

- A. Фармацевтична діагностика
- B. Фармацевтична профілактика
- C. Фармацевтична допомога
- D. Фармацевтична опіка
- E. Фармацевтична деонтологія**

Пояснення: Фармацевтична деонтологія - розділ фармацевтичної етики, який вивчає норми поведінки фармацевта (фармацевтичного працівника), спрямовані на підвищення ефективності лікарської терапії і створення сприятливої атмосфери в стосунках з хворими, лікарями, колегами.

До фармацевтичної деонтології належать такі проблеми, як лікарська таємниця, лікарська помилка, евтаназія, право експерименту на собі, виконання медичного втручання без згоди хворого, експерименти на людях, морально-етичні проблеми пересадження органів, генної інженерії, а також знахарство, народна і нетрадиційна медицина та ін. За всіх часів аптека була місцем, де хворий одержував не тільки ліки, але й рекомендації для полегшення його страждань. Саме в цьому полягає багато аспектів професійної діяльності фармацевтичного працівника, які належать до деонтології. Хворий повинен вийти з аптеки не тільки з необхідними ліками,

але й з упевненістю в їх ефективності, у можливості зцілення від недуг. В умінні підтримати хворого морально і духовно, не залишати без уваги його запити, піклуватися про кожну людину, що звернулася за допомогою в аптеку, полягає висока місія сучасного фармацевта.

Режим

доступу:

<https://www.pharmencyclopedia.com.ua/article/2447/deontologiya#:~:text>

42. В умовах конкуренції правильне використання принципів мерчандайзингу дозволяє стимулювати в аптеці реалізацію лікарських препаратів. Вкажіть цю групу ліків.

A. Безрецептурні препарати

B. Наркотичні речовин

C. Снодійні лікарські засоби

D. Рецептурні лікарські засоби

E. Отруйні лікарські засоби

Пояснення: Аптечний мерчандайзинг - це комплекс заходів та активностей, спрямованих на просування товарів та послуг в аптеці без прямої участі співробітника. Іншими словами, завдання мерчандайзингу - розмістити товари в торговому просторі аптеки таким чином, щоб максимально зацікавити покупця, викликати емоцію та спонукати зробити покупку.

Безрецептурні препарати — велика група ліків, які пацієнт може купити для самолікування прямо в аптеці (а деякі ліки — і не лише в аптеці) без рецепта лікаря. Вони потрапляють до хворого безпосередньо з рук фармацевта, минаючи лікаря. Безрецептурні препарати є невід’ємною складовою частиною й одночасно необхідною умовою успішного розвитку концепції самолікування.

Безрецептурні препарати призначені для симптоматичного лікування, оскільки не впливають на причину і механізм розвитку хвороби. Усі вони розраховані на вживання протягом відносно короткого проміжку часу.

Безрецептурні препарати використовуються в основному для лікування нетяжких станів, які не потребують втручання лікаря. Основна мета їх застосування: швидко й ефективно полегшувати симптоми захворювань, що не вимагають медичної консультації; за умов фінансових і кадрових труднощів державного сектора охорони здоров'я дати можливість пацієнту самостійно полегшувати незначні симптоми при поганому самопочутті, що зменшує навантаження на медичні служби; підвищити лікувальну допомогу населенню, яке мешкає у віддалених регіонах, де отримання кваліфікованих медичних консультацій утруднено.

Режим

доступу:

<https://www.pharmencyclopedia.com.ua/article/1872/bezrecepturni-preparati>

43. Вкажіть аналіз, за результатами якого лікарські засоби розподіляють на три групи відповідно до річного споживання.

A. XYZ

B. VEN

C. ABC

D. FMR

E. VED

Пояснення: ABC аналіз - метод вивчення асортименту. В його основі лежить закон Парето - 20% товарів дають 80% ефективності, а решта 80% товарів - лише 20%.

За допомогою даного аналізу можна визначити внесок кожного товару в прибуток аптеки, розподілити товари за категоріями для ефективного керування.

Виділяють три категорії товарів:

Категорія А - пріоритетні товари. 20% товарів, які приносять 80% прибутку. Товари групи А забезпечують основний товарообіг компанії. Тому необхідно забезпечити їх постійну наявність. Загальноприйнята практика - створення для товарів групи А надлишкового запасу.

Категорія В - звичайні товари. Товари групи В забезпечують основний товарообіг компанії та складають 30% асортименту і 15% продажів. Тому потрібно забезпечити їх постійну наявність та достатній запас на складі або в торговій мережі.

Категорія С - товари, які гірше продаються та складають близько 50% від загального асортименту й приносять ~5% прибутку.

Застосування АВС аналізу скорочує час на керування та контроль асортиментом товару.

Режим доступу: <https://torgsoft.ua/articles/gid-po-torgsoft/abc-i-xyz-analiz-v-torgsoft/>

44. Упродовж якого терміну з дати придбання суб'єкт господарювання зобов'язаний зберігати сертифікати якості виробника (копії на паперових чи скановані копії на електронних носіях) на серії лікарських засобів, що ним реалізуються?

A. 3 роки

B. 1 рік

C. 2 роки

D. 4 роки

E. 5 років

Пояснення: Наказом Головного архівного управління при Кабінеті Міністрів України N 41 (з0576-98) від 20.07.98 р. "Про затвердження Переліку типових документів", зареєстрованого в Міністерстві юстиції України від 17.09.98 р. за N 576/3016, передбачено зберігання специфікацій та сертифікатів на товар протягом 3 років.

У нормативних документах щодо контролю якості лікарських засобів на сьогодні відсутні вимоги стосовно терміну зберігання сертифікатів якості на лікарські засоби у суб'єктів господарської діяльності.

Однак з урахуванням рекомендацій ВООЗ і положень відповідного законодавства інших країн Державна інспекція з контролю якості

лікарських засобів МОЗ України рекомендує зберігати сертифікати якості на серії лікарських засобів, реалізованих суб'єктами господарської діяльності, ще протягом одного року після закінчення терміну придатності лікарського засобу.

Державна інспекція з контролю якості лікарських засобів МОЗ України. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v4236485-02#Text>

45. Який показник визначається діленням суми товарообігу на одного працівника середньоспискової чисельності аптеки?

A. Продуктивність праці

B. Товарообіговість

C. Рентабельність

D. Прибуток

E. Торгові накладення

Пояснення: Праця аптечних працівників дуже багатогранна і часто не піддається оцінці в конкретних натуральних показниках. Тому для аптек встановлено єдині узагальнені показники праці і заробітної плати. Ці показники включають:

-продуктивність праці;

-фонд заробітної плати штатних працівників;

-середньоспискова чисельність працівників;

-фонд заробітної плати нештатних працівників.

Продуктивність праці – це показник плідної, цілеспрямованої діяльності людей, що вимірюється кількістю продукції виготовленої за одиницю часу. Це є показник товарообігу по роздрібній вартості в розрахунок на одного середньоспискового працівника. Вона являється показником планування заробітної плати і праці.

Режим доступу: <http://www.ukrainereferat.org/uaref-4673-1.html>, <https://buklib.net/books/37313/>

46. В якому розділі балансу відображається сума дебіторської заборгованості за товар?

А. Власний капітал

В. Поточні зобов'язання

С. Необоротні активи

Д. Оборотні активи

Е. Довгострокові зобов'язання

Пояснення: Методології обліку дебіторської заборгованості присвячено "Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 10 "Дебіторська заборгованість", в якому визначена дебіторська заборгованість як сума заборгованості підприємству юридичних і фізичних осіб грошових коштів, їх еквівалентів або інших активів, що виникла на певну дату.

Залежно від термінів погашення заборгованість може бути поточною або довгостроковою.

Поточна дебіторська заборгованість виникає в ході одного операційного циклу і буде погашена протягом 12 місяців з дати Балансу. Чи не погашена на дату Балансу поточна дебіторська заборгованість буде відображена в розділі Балансу "Оборотні активи".

Оборотні активи — грошові кошти та їх еквіваленти, що не обмежені у використанні, а також інші активи, призначені для реалізації чи споживання протягом операційного циклу чи протягом дванадцяти місяців з дати балансу. Значну частку оборотних активів на підприємствах складають запаси – предмети праці, що призначені для обробки, переробки, використання у виробництві для господарських потреб, а також засоби праці, які підприємство включає до складу малоцінних та швидкозношуваних предметів.

Режим доступу: <https://aktiv.ua/ua/materials/articles/uchet-debitorskoj-zadolzhennosti>

47. Яка господарська операція належить до роздрібного товарообігу?

А. Відпуск лікарських засобів аптечного виробництва за стаціонарною рецептурою

В. Рецептурний відпуск лікарських засобів за готівку

С. Відпуск лікарських засобів у масі («анго») лікувально-профілактичним закладам

Д. Безоплатний відпуск ЛЗ

Е. Сума часткового відшкодування за відпущені лікарські засоби, які входять у програму «Доступні ліки».

Пояснення: В аптечних організаціях процес обігу товарів називається товарообігом.

Товарообіг - обсяг продажу товарів і надання послуг в грошовому вираженні за певний період часу.

Роздрібна торгівля — це вид економічної діяльності у сфері товарообігу, що охоплює купівлю-продаж товарів кінцевому споживачу та надання йому торговельних послуг.

Роздрібний товарообіг — це виручка від продажу безпосередньо населенню споживчих товарів (як за готівку, так і за розрахункові чеки установ банків, банківські платіжні картки) через організований споживчий ринок, тобто спеціально організовану торговельну мережу (аптеки, магазини, кіоски) підприємствами незалежно від відомчої підпорядкованості, форми власності і господарювання.

Роздрібна торгівля ЛЗ здійснюється лише через аптеки та їх структурні підрозділи (аптечні пункти).

Основи економіки фармації: навчальний посібник для студентів вищ. навч. закл./А.С. немченко, В.М. Назаркіна, Г.Л. Панфілова та ін.; За ред. А. С. Немченко [ЕЛЕКТРОННИЙ РЕСУРС] ст. 24. Режим доступу: [https://www.researchgate.net/profile/Sergey-](https://www.researchgate.net/profile/Sergey-Gubsky/publication/281030497_OSNOVI_EKONOMIKI_FARMACII_Navcalnij_posibnik_dla_studentiv_visih_navcalnih_zakladiv_ELEKTRONNIJ_RESURS/links/5)

Gubsky/publication/281030497_OSNOVI_EKONOMIKI_FARMACII_Navcalnij_posibnik_dla_studentiv_visih_navcalnih_zakladiv_ELEKTRONNIJ_RESURS/links/5

5d1b78b08ae95c3504d5986/OSNOVI-EKONOMIKI-FARMACII-Navcalnij-posibnik-dla-studentiv-visih-navcalnih-zakladiv-ELEKTRONNIJ-RESURS.pdf

Режим

доступу:

https://economica.nuph.edu.ua/wpcontent/uploads/2020/12/lecture_2.11_economic_calculations_and_trade_turnover_planning_2018.pdf

48. Який показник аптечних закладів можна визначити як обсяг реалізованого товару за певний період часу в грошовому еквіваленті?

A. Товарообіговість

B. Товарообіг

C. Прибуток

D. Торгові накладення

E. Рентабельність

Пояснення: Товарообіг - це загальний обсяг продукції, реалізованої і закупленої за певну кількість часу. Від активності товарообігу компанії безпосередньо залежить і прибуток, тобто, чим більше товарів було реалізовано за певний проміжок часу, тим більший прибуток отримала компанія. Загальний обсяг продажів і дані по окремих групах товарів є важливими показниками в маркетинговій сфері. Уважно спостерігаючи за спадом і зростанням попиту на продукцію, можна визначити її рівень рентабельності і своєчасно перейти на реалізацію іншого виду товарів в разі спаду купівельної активності через відсутність інтересу до товару. Також товарообіг в загальному значенні цього виразу є показником рентабельності компанії в цілому і, виходячи з інформації щодо обсягів продажів, можна оцінити ефективність роботи фірми.

Основи економіки фармації: навчальний посібник для студентів вищ. навч. закл./А.С. немченко, В.М. Назаркіна, Г.Л. Панфілова та ін.; За ред. А. С. Немченко [ЕЛЕКТРОННИЙ РЕСУРС] ст. 24. Режим доступу:

https://www.researchgate.net/profile/Sergey-Gubsky/publication/281030497_OSNOVI_EKONOMIKI_FARMACII_Navcalnij_p

osibnik_dla_studentiv_visih_navcalnih_zakladiv_ELEKTRONNIJ_RESURS/links/55d1b78b08ae95c3504d5986/OSNOVI-EKONOMIKI-FARMACII-Navcalnij-posibnik-dla-studentiv-visih-navcalnih-zakladiv-ELEKTRONNIJ-RESURS.pdf

Режим доступу:
https://economica.nuph.edu.ua/wpcontent/uploads/2020/12/lecture_2.2_oblik_ruhu_tmz.pdf

49. Який банківський рахунок може відкрити аптечне підприємство для зберігання грошових коштів та здійснення за цим рахунком усіх операцій, що не суперечать чинному законодавству?

А. Тимчасовий

В. Поточний

С. Депозитний

Д. Бюджетний

Е. Картковий

Пояснення: Поточний рахунок – це рахунок, що відкривається банком клієнту на договірній основі для зберігання грошей і здійснення розрахунково-касових операцій за допомогою платіжних інструментів відповідно до умов договору та вимог законодавства України.

Отже, суб'єкти господарювання мають право відкривати рахунки для забезпечення своєї господарської діяльності і власних потреб у будь-яких банках України відповідно до власного вибору.

Поточний рахунок відкривається підприємствам усіх видів і форм власності, їх відокремленим підрозділам, а також фізичним особам - підприємцям для зберігання грошових коштів і здійснення всіх видів операцій за цими рахунками відповідно до чинного законодавства.

Режим доступу: <https://news.dtki.ua/finance/personal-finance/45614-rahunok-v-banku-dlia-kogo-je-oboviazkovim-vidkrittia>

50. Яку процедуру необхідно виконати для підтвердження

уповноваженим органом відповідності виробництва лікарських засобів встановленим вимогам?

А. Реєстрацію

В. Сертифікацію

С. Стандартизацію

Д. Ліцензування

Е. Акредитацію

Пояснення: виробництво лікарських засобів - діяльність, пов'язана із серійним випуском лікарських засобів, яка включає всі або хоча б одну з операцій щодо технологічного процесу, контролю якості, видачі дозволу на випуск (сертифікації) серії, а також закупівлі матеріалів і продукції, зберігання, оптової торгівлі (дистрибуції) лікарських засобів власного виробництва.

Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0133-13#Text>

51. Надання фармацевтичної послуги базується на двох підходах: «фокус на товар (ЛЗ)» та «фокус на пацієнта». Що є основною метою фармацевтичної послуги під час реалізації підходу «фокус на пацієнта»?

А. Продаж ЛЗ

В. Підвищення виручки

С. Прибуток

Д. Залучення більшої кількості відвідувачів

Е. Здоров'я пацієнта

Пояснення: Мета - здоров'я пацієнтів; функція - консультація з фармацевтом; результат - покращення стану пацієнта; місце надання допомоги пацієнту; доступність ЛЗ заради послуги.

Режим доступу: https://economica.nuph.edu.ua/wp-content/uploads/2020/12/lecture_1.2_national_medical_policy_2019.pdf (Слайд 31)

Developing pharmacy practice. A focus on patient care. Handbook–2006 edition [Електронний ресурс] // Режим доступу: [http://www.fip.org/files/fip/publications/Developing PharmacyPractice/Developing PharmacyPracticeEN.pdf](http://www.fip.org/files/fip/publications/DevelopingPharmacyPractice/DevelopingPharmacyPracticeEN.pdf)

52. Який мотиватор трудової діяльності реалізується шляхом визначення керівництвом результатів роботи конкретного працівника і надання йому повноважень приймати рішення з питань, що належать до його компетенції, та консультувати інших працівників?

A. Система матеріального стимулювання праці

B. Задоволення працівником потреб вищих рівнів мотивації

C. Особиста фінансова стабільність співробітника

D. Бюрократична корпоративна культура в організації

E. Формування ієрархії організації та складу співробітників

Пояснення: Мотивування — це процес спонукання себе й інших до діяльності для досягнення особистих цілей або цілей організації. Мотивування як функція менеджменту спрямоване на створення таких умов, котрі регулюють трудові відносини, в межах яких у працівника з'являється потреба самовіддано працювати, адже це для нього стає єдиним шляхом досягнення оптимуму і задоволенні власних потреб.

Мотивування дозволяє вирішувати керівництву підприємства цілий комплекс завдань:

- *підвищувати трудову активність персоналу;*
- *покращувати морально-психологічний стан працівників через визнання їхніх досягнень;*
- *сприяти професійному, творчому, фізичному розвитку персоналу підприємства;*
- *популяризувати ефективні способи виконання робіт;*
- *демонструвати ставлення керівництва підприємства до певних форм поведінки її результатів діяльності персоналу.*

Функція мотивування реалізується через визначення потреб персоналу, розроблення систем винагородження за виконану роботу, використання різних форм і систем оплати праці, а також негрошових стимулів ефективного виконання працівниками власних обов'язків. Отже, в основу функції мотивування покладено визначення мотивації персоналу підприємства.

Мотивація поведінки людини — дуже складний і багато в чому не вивчений феномен. Термін «мотивація» є родовим поняттям для позначення всієї сукупності факторів, механізмів і процесів, що забезпечують на рівні психічного відображення спонукання до життєво необхідних цілей і спрямовують поведінку на задоволення потреб.

Джерелом активності людини є потреби. Потреба — це внутрішній стан психологічного або функціонального відчуття нестачі чогось. Потреба відображає невідповідність між внутрішніми вимогами й зовнішніми умовами діяльності людини, виступаючи причиною усвідомлення нею емоційної напруги або, незадоволеності та впливаючи на формування внутрішніх мотивів її діяльності.

Потреби мають такі ознаки:

1. За сутністю:

- природні (їжа);*
- соціальні (слава, визнання).*

2. За походженням:

- від народження (від матері);*
- придбані (навчання).*

2. За значенням:

- первинні;*
- вторинні.*

3. За формою:

- матеріальні (матеріальні блага);*

- нематеріальні.

Розрізняють три рівні задоволення потреб:

а) мінімальний — виживання;

б) нормативний — підтримує у робітника здатність працювати з віддачею та відображається у споживчому бюджеті;

в) розкіш — задоволення потреб стає самоціллю та засобом демонстрації високого становища.

Мотив — це усвідомлене внутрішнє спонукання до поведінки, спрямованої на задоволення потреби. Водночас мотив не визначає зміст, особливості й структуру діяльності людини. Інакше кажучи, мотив не визначає, що саме слід зробити для задоволення потреби.

Спонування — це відчуття відсутності будь-чого, що має певну спрямованість. Навіть якщо потреба і не проявляється усвідомлено, вона у будь-якому разі формує спонування. Спонування сконцентроване на досягненні певних мети і фактично є передумовою дії.

Режим доступу: <https://osvita.ua/vnz/reports/management/15381/>

53. В яких умовах повинні зберігатися дієтичні добавки в аптечному закладі?

A. Окремо від іншої продукції

B. У сухому місці

C. Разом із рослинною сировиною

D. Разом із іншими лікарськими засобами

E. У темному місці

Пояснення: Згідно з Законом України «Про основні принципи та вимоги до безпеки та якості харчових продуктів» дієтична добавка – це харчовий продукт, що споживається у невеликих визначених кількостях додатково до звичайного харчового раціону, який є концентрованим джерелом поживних речовин, у тому числі білків, жирів, вуглеводів,

вітамінів, мінеральних речовин (цей перелік не є виключним), і виготовлений у вигляді таблеток, капсул, драже, порошків, рідин або інших формах.

Ліцензійними умовами передбачено, що у приміщеннях аптечних закладів дозволяється зберігання лише лікарських засобів та товарів, які мають право придбати та продавати аптечні заклади та їх структурні підрозділи, перелік яких затверджено МОЗ.

Дієтичні добавки входять до Переліку товарів, які мають право придбати та продавати аптечні заклади та їх структурні підрозділи, тобто вони є супутніми товарами. Також у вказаному наказі зазначено, що придбання та торгівля зазначеними товарами здійснюються аптечними закладами та їх структурними підрозділами тільки за умови забезпечення відокремленої зони зберігання цих товарів.

Згідно з Порядком відпуску лікарських засобів і виробів медичного призначення у аптеках та їх структурних підрозділах, функціональні харчові продукти (біологічно-активні добавки) та харчові продукти для спеціального дієтичного споживання (використання) повинні бути розміщені в торговельному залі на окремому стенді, стелажі, відділі тощо, з обов'язковим зазначенням про те, що вони є спеціальними харчовими продуктами та не зареєстровані як лікарські засоби в установленому порядку.

Закон України від 23.12.1997 р. № 771/97-ВР «Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів». Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/771/97-%D0%-B2%D1%80#Text>.

СТ-Н МОЗУ 42-5.1:2011 Лікарські засоби. Належна практика зберігання/ Режим доступу: <https://compendium.com.ua/uk/clinical-guidelines-uk/standartizatsiya-farmatsevtichnoyi-produktsiyi-tom-1/st-n-mozu-42-5-1-2011/>

54. Як називається розподіл капіталовкладень та урізноманітнення форм діяльності, що не стосуються головного виробництва і результати яких безпосередньо не пов'язані ?

А. Стратегічне планування

В. Страхування

С. Фінансові витрати

Д. Інвестиція

Е. Диверсифікація

Пояснення: Диверсифікація — це економічний термін (слово), яким заведено називати процес чи стратегію розвитку підприємства таким чином, щоб сфера діяльності постійно розширювалася та забезпечувала захист від фінансових ризиків. Саме слово походить від латинського «diversificatio», що буквально перекладається як: різноманітність.

Простими словами, Диверсифікація — це процес, при якому підприємство не заціклюється на роботі в одній єдиній сфері діяльності, а постійно розширює свою присутність в інших областях бізнесу. Іншими словами, можна сказати, що диверсифікація — це своєрідна страховка від різних ризиків на той випадок, якщо один із напрямів діяльності стане збитковим. Найкращим відображенням концепції диверсифікації може послужити приказка: «Не варто класти всі яйця в один кошик».

Режим доступу: <https://termin.in.ua/dyversyfikatsiia/>

55. Яку назву має внесений до ліцензійного реєстру транспортний засіб що використовується ліцензіатом для провадження господарської діяльності з роздрібною торгівлю лікарськими засобами у сільській місцевості в разі відсутності аптечних закладів для забезпечення населення ліками шляхом їхньої реалізації?

А. Аптечний пункт

В. Транспортний аптечний заклад

С. Аптечний транспорт

Д. Мобільний аптечний пункт

Е. Мобільна аптека

Пояснення: мобільний аптечний пункт - транспортний засіб, який використовується ліцензіатом, що провадить господарську діяльність з роздрібною торгівлі лікарськими засобами з метою забезпечення населення лікарськими засобами шляхом їх реалізації, відомості про який внесено до ліцензійного реєстру;

{Пункт 3 доповнено новим абзацом згідно з Постановою КМ [№ 809 від 04.08.2023](#)}

Про затвердження Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з виробництва лікарських засобів, оптової, роздрібною торгівлі лікарськими засобами, імпорту лікарських засобів (крім активних фармацевтичних інгредієнтів): Постанова КМ України від 30 листопада 2016 р. № 929. - [Електронний ресурс] – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929-2016-%D0%BF#Text>

56. Яка господарська операція належить до роздрібного товарообігу?

A. Відпуск лікарських засобів у масі («ангро») лікувально-профілактичним закладам

B. Рецептурний відпуск лікарських засобів за готівку

C. Безоплатний відпуск лікарських засобів

D. Сума часткового відшкодування за відпущені лікарські засоби, які входять у програму «Доступні ліки»

E. Відпуск лікарських засобів аптечного виробництва за стаціонарною рецептурою

Пояснення: Роздрібний товарообіг — це виручка від продажу безпосередньо населенню споживчих товарів (як за готівку, так і за розрахункові чеки установ банків, банківські платіжні картки) через організований споживчий ринок, тобто спеціально організовану торговельну мережу (аптеки, магазини, кіоски) підприємствами незалежно від відомчої підпорядкованості, форми власності і господарювання. Роздрібний товарообіг визначається в цінах фактичної реалізації на момент відпуску

товарів покупцеві, незалежно від часу сплати грошей. У разі продажу аптечними закладами та підприємствами медтехніки санітарно-гігієнічних та фармацевтичних товарів пільговим категоріям населення, в роздрібний товарообіг включається фактично сплачена їх вартість. Вартість товарів, сплачена безпосередньо з бюджету або організаціями соціального забезпечення, лікарнями, профілактичними установами, включається до оптового товарообігу.

Основи економіки та системи обліку у фармації: Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл./А. С. Немченко, Г. Л. Панфілова, В. М. Чернуха та ін.; За ред. А. С. Немченко.— Х.: Вид-во НФаУ: Золоті сторінки, 2005. — С. 11.

57. Який банківський рахунок може відкрити аптечне підприємство для зберігання грошових коштів та здійснення за цим рахунком усіх операцій, що не суперечать чинному законодавству?

А. Депозитний

В. Поточний

С. Бюджетний

Д. Картковий

Е. Тимчасовий

Пояснення: Поточний рахунок – рахунок, що відкривається банком клієнту на договірній основі для зберігання грошей і здійснення розрахунково-касових операцій за допомогою платіжних інструментів відповідно до умов договору та вимог законодавства України.

Поточний рахунок відкривається підприємствам усіх видів і форм власності, їх відокремленим підрозділам, а також фізичним особам – підприємцям для зберігання грошових коштів і здійснення всіх видів операцій за цими рахунками відповідно до чинного законодавства.

<https://zak.tax.gov.ua/media-ark/news-ark/print-521414.html>

58. Надання фармацевтичної послуги ґрунтується на двох підходах: «фокус на товар (лікарські засоби)», та «фокус на пацієнта». Яка основна мета фармацевтичної послуги підчас реалізації підходу «фокус на пацієнта»?

А. Залучення більшої кількості відвідувачів

В. Прибуток

С. Продаж лікарських засобів

Д. Здоров'я пацієнта

Е. Підвищення виручки

Пояснення: У 2006 році МФФ у співпраці з ВООЗ було здійснено перше видання практичного посібника «Розробка аптечної практики – фокус на пацієнта», в якому викладено нову парадигму для аптечної практики. Так, основна ідея полягає в намірі довести, що існує більш важлива професійна роль фармацевта, яка не обмежується лише забезпеченням населення фармацевтичною продукцією. ЛЗ повинні розглядатися як засіб досягнення максимальної користі для кожного конкретного пацієнта, що призведе як до покращання здоров'я, так і до заощадження фінансових ресурсів.

<https://www.dec.gov.ua/news/rezolyucziya-farmaczevtychnogo-forumu-farmafokus-na-pacziyenta/>

59. В якому місці найкраще розташовувати новий безрецептурний препарат у залі обслуговування з позицій мерчендайзингу?

А. На нижній полиці

В. На полиці на рівні очей

С. У закритій шафі

Д. А верхній полиці

Е. Біля входу в аптеку

Пояснення: Закон «Рівня очей». Найбільша концентрація уваги людини припадає на рівень очей, тому товар, розташований на рівні очей, продається набагато краще, ніж на інших полицях. З цієї причини товар, що просовується потрібно розташувати саме на рівні очей, щоб людина його не

шукала і в будь-якому разі його побачила. Рівень очей - це зона 20см від рівня очей дорослої людини 11 середнього зросту, що зазвичай означає 2 - ю і 3-ю полицю зверху при стандартному 5-6 полицному стелажі.

Управління і економіка фармації : навчальний посібник до семінарських занять провізорів-інтернів спеціальності «Загальна фармація» з дисципліни «Управління і економіка фармації». Ч. 2 / І. В. Бушуєва, О. К. Єренко, Я. М. Стешенко. – Запоріжжя : ЗДМУ, 2021. – С. 10.

60. Як часто повинна проводитися заміна технологічного одягу та взуття працівниками аптечного закладу?

А. Не рідше 1 разу на тиждень

В. Не рідше 2 разу на тиждень

С. Не рідше 1 разу на місяць

Д. Не рідше 1 разу на 10 днів

Е. Не рідше 2 разів на місяць

Пояснення: Технологічний одяг і взуття видаються працівникам у відповідності до чинних норм. Його зміна повинна проводитися не рідше 2 разів на тиждень, а за необхідності частіше. Для цього кожен співробітник повинен бути забезпечений не менш ніж двома комплектами одягу.

Про затвердження Інструкції про санітарно-протиепідемічного режиму аптечних закладів : Наказ МОЗ України № 275 від 15. 05. 2006 року [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0642-06#Text>

61. Укажіть термін дії електронного рецепта, виписаного на рецептурному бланку форми №1, на лікарські засоби, крім наркотичних (психотропних), що підлягають відпуску за рецептом та повна вартість яких оплачується за рахунок коштів споживача.

А. 60 календарних днів

В. 90 календарних днів

С. 10 календарних днів

Д. 30 календарних днів

Е. 20 календарних днів

Пояснення: для паперових рецептів на рецептурних бланках форми № 1 (ф-1) та електронних рецептів на лікарські засоби (крім наркотичних (психотропних) лікарських засобів) — 90 календарних днів.

Строк дії електронного рецепта

Строк дії рецепта з дати його виписування становить:

*1) для паперових рецептів на спеціальних рецептурних бланках [форми № 3 \(ф-3\)](#) та електронних рецептів на наркотичні (психотропні) лікарські засоби — **10 календарних днів**;*

*2) для паперових рецептів на рецептурних бланках [форми № 1 \(ф-1\)](#) та електронних рецептів на лікарські засоби (крім наркотичних (психотропних) лікарських засобів та лікарських засобів, повна вартість яких оплачується за рахунок коштів споживача та/або інших джерел, не заборонених законодавством, крім бюджетних коштів та медичні вироби — **30 календарних днів**;*

*3) для паперових рецептів на рецептурних бланках форми № 1 (ф-1) та електронних рецептів на лікарські засоби (крім наркотичних (психотропних) лікарських засобів) — **90 календарних днів**.*

Датою виписування електронного рецепта є дата накладення лікарем кваліфікованого електронного підпису на електронний рецепт в системі.

***Підстава:** [наказ МОЗ](#) «Про внесення змін до наказу Міністерства охорони здоров'я України від 19 липня 2005 року № 360» від 21.07.2023 № 1333.*

<https://medplatforma.com.ua/article/1814-elektronniy-retsept>

62. Виробник яких лікарських засобів НЕ повинен керуватися у своїй діяльності вимогами належної виробничої практики?

А. Екстемпоральних

- В. Анестетиків
- С. Серцево-судинних
- Д. Анальгетиків
- Е. Місцевоанестезуючих

Пояснення: Екстемпоральні лікарські засоби - лікарські засоби, вироблені (виготовлені) в аптечних умовах за рецептом лікаря для конкретного пацієнта або за замовленням (вимогою) лікувально-профілактичного закладу, та внутрішньоаптечні заготовки. До екстемпоральних лікарських засобів відносяться також лікарські засоби, вироблені (виготовлені) про запас за часто повторюваними прописами.

Настанова СТ-Н МОЗУ 42-4.0:2020 Лікарські засоби. Належна виробнича практика, затверджена Наказом Міністерства охорони здоров'я України від 04.05.2020 р. № 1023 установлює положення належної виробничої практики лікарських засобів для людини, включаючи діючі речовини, що використовуються в складі лікарських препаратів. Ця настанова застосовна до виробництва лікарських засобів, що виробляються в Україні для продажу на внутрішньому ринку та з метою експорту, а також до лікарських засобів, що імпортуються в Україну.

63. Який із видів фармацевтичної інформації містить результати фактичної діяльності підприємства за тривалий період (3-5 років і більше) у систематизованому й узагальненому вигляді?

- А. Наукова
- В. Практична
- С. Статистична**
- Д. Планова
- Е. Довідкова

Пояснення: Стаття 18. Статистична інформація

1. Статистична інформація - документована інформація, що дає кількісну характеристику масових явищ та процесів, які відбуваються в економічній, соціальній, культурній та інших сферах життя суспільства.

2. Офіційна державна статистична інформація підлягає систематичному оприлюдненню.

3. Держава гарантує суб'єктам інформаційних відносин відкритий доступ до офіційної державної статистичної інформації, за винятком інформації, доступ до якої обмежений згідно із законом.

4. Правовий режим офіційної державної статистичної інформації визначається Законом України "Про офіційну статистику", іншими законами України та міжнародними договорами України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України.

«Про інформацію» Закон України від 02.10.1992 № 2657-XII. Редакція від 16.07.2020

ІНСТРУКЦІЯ ДО ПІДГОТОВКИ ДО ЛІЦЕНЗІЙНОГО ІНТЕГРОВАНОГО ІСПИТУ КРОК 3

Шановні фармацевти-інтерни!

Зверніть увагу на розміщені у кожній команді Тімс матеріали для підготовки до КРОК 3, а саме:

- Збірники тестових завдань КРОК 3 з поясненнями;
- Форми для тренування УЕФ <https://forms.office.com/e/UVGc05wyW7>
- Освітній модуль від Центру тестування <https://www.testcentr.org.ua/uk/component/sppagebuilder/?view=page&id=317>
- Онлайн-курс КРОК 3 - Курс | Pharm_gn_chm_tec_04 | ZSMU

Підготовка до КРОК 3

1. До кожного заняття фармацевтам-інтернам надається тестове завдання з питаннями для підготовки до ліцензійного іспиту «КРОК 3. Фармація». Завдання обов'язкове для виконання.

2. Для контролю підготовки до ліцензійного іспиту «КРОК 3. Фармація» для фармацевтів-інтернів проводяться ректорські контрольні роботи (РКР).

Результати РКР дають можливість фармацевтам-інтернам та викладачам кафедр визначити осіб та напрямки, що потребують особливої уваги під час підготовки.

2. Фармацевтам-інтернам надається онлайн-курс для підготовки до ліцензійного іспиту «КРОК 3. Фармація», що розміщений на сайті courses20.zsmu.edu.ua

З кожної теми курсу надається:

- 1) перелік питань для вивчення,
- 2) мінімально достатній для засвоєння теми обсяг матеріалу;
- 3) перелік рекомендованої літератури для самостійного вивчення;
- 4) тестові завдання для контролю засвоєння матеріалу.

Запорізький державний медико-фармацевтичний університет
Навчально-науковий інститут післядипломної освіти
Кафедра управління і економіки фармації та фармацевтичної технології
Кафедра клінічної фармації, фармакотерапії, фармакогнозії та
фармацевтичної хімії

КРОК 3 Фармація

**для підготовки фармацевтів-інтернів
до складання ліцензійного інтегрованого іспиту
"Крок 3. Фармація"**

https://courses20.zsmu.edu.ua/courses/course-v1:ZSMU+Pharm_gn_chm_tec_04+2019_01/about

Звітування про виконання курсу здійснюється шляхом надання скріншоту розділу «Прогрес», зроблений таким чином, щоб на ньому відображались відомості про здобувача (ПІБ або акаунт) та діаграма прогресу.

Зарахування теми курсу здійснюється за умови виконання тестового завдання з теми на оцінку не менше як 80%. Зарахування проходження онлайн-курсу здійснюється за умови, що тестові завдання до усіх наданих тем, а також фінальне тестування дисципліни онлайнкурсу, виконане на оцінку не менш ніж 80% та загальна оцінка курсу складає не менш ніж 80%. Додаткові матеріали викладені на електронному ресурсі та сайті кафедри. Термін виконання – до 01.02.2024 р. У разі порушення фармацевтом-інтерном принципів академічної доброчесності (несамостійне виконання завдань, недотримання норм законодавства на авторські та суміжні права, надання недостовірної інформації про результати власної навчальної

(наукової, творчої) діяльності тощо), виконання тестування «КРОК 3. Фармація» не зараховується.

**СТРУКТУРА ЗМІСТУ ІСПИТУ «КРОК 3»
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ «ФАРМАЦІЯ»**

Вісь 1- вісь змісту					Питома вага, %
1	0	0	0	Управління та економіка фармації	20
1	1	0	0	Управління персоналом. Командоутворення. Компетентнісний підхід. Формування лідерських та комунікативних здібностей фармацевтичних кадрів. Резерви підвищення ефективності праці.	
1	2	0	0	Організація діяльності фармацевтичного закладу із забезпечення населення та закладів охорони здоров'я лікарськими засобами та медичними виробами.	
1	3	0	0	Законодавче регулювання обігу лікарських засобів і медичних виробів в аптечних закладах.	
1	4	0	0	Ціноутворення на лікарські засоби: реімбурсація та референтні ціни. Оцінка медичних технологій в Україні	
1	5	0	0	Фармакоекономіка та раціональне застосування лікарських засобів.	
1	6	0	0	Конкурентоспроможність та ефективний розвиток фармацевтичних організацій за комплексом новітнього маркетингу	
1	7	0	0	Фінансово-економічна діяльність аптечного закладу	

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Управління та економіка фармації : навчальний посібник до семінарів фармацевтів-інтернів спеціальності «Фармація». Ч. 1. / І. В. Бушуєва, О. К. Єренко. – Вид. 2-ге, доопрац. та допов. -Запоріжжя : ЗДМФУ, 2023. – 85 с.

2. Управління та економіка фармації : навчальний посібник до семінарів фармацевтів-інтернів спеціальності «Фармація». Ч. 2. / І. В. Бушуєва, О. К. Єренко. – Вид. 2-ге, доопрац. та допов. -Запоріжжя : ЗДМФУ, 2023. – 119 с.

3. Управління та економіка фармації : навчальний посібник до практичних занять для фармацевтів-інтернів спеціальності «Фармація» з дисципліни «Управління та економіка фармації». / І. В. Бушуєва, О. К. Єренко, Т. В. Хортецька. – Вид. 2-ге, доопрац. та допов. -Запоріжжя : ЗДМФУ, 2023. – 196 с.

Нормативно-законодавчі акти

1. Про лікарські засоби: Закон України від 4квітня 1996року № 123/96 ВР [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua>

2. Державний формуляр лікарських засобів.-1-й вип. /За ред. В.Т.Чумака, В.І.Мальцева, А.М.Морозова, В.Д.Парія, А.В.Степаненко [Електронний ресурс] .- 80 Min /442 MB. — К., МОЗ України, 2009. - 1 електрон. опт. диск (CD-ROM) ; 12 см. — Систем. вимоги: Pentium166; 64 Mb RAM; Windows 95, 2000, XP ; MS Word 97-2000.— Державний фармакологічний центр МЗ України.

3. Про порядок контролю якості лікарських засобів під час оптової та роздрібної торгівлі: Наказ МОЗ України 29 вересня 2014 року № 677 [Електронний ресурс].– Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.

4. Національний перелік основних лікарських засобів і виробів медичного призначення: Постанова Кабінету Міністрів України від 25.03.

2009 р №333 [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
<http://www.zakon.rada.gov.ua>.

5. Про рекламу: Закон України від 3.07.96 № 279/96-ВР // Юридичні аспекти фармації: збірник нормативно-правових актів станом на 10 лютого 2001 року - Х.: Мегаполіс, 2001. – С. 267 -270.

6. Про ліцензування господарської діяльності: Закон України від 02 березня 2015 р. № 222 – VIII/ - [Електронний ресурс] – Режим доступу:
<http://www.zakon.rada.gov.ua>

7. Положення про Міністерство охорони здоров'я України: Постанова Кабінету Міністрів України від 25 березня 2015 року № 267 - [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua>

8. Перелік закладів охорони здоров'я: Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 28.10.2002 № 385 із змінами - [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua>

9. Довідник Кваліфікаційних характеристик професій працівників (Витяг): Міністерство охорони здоров'я України, Міністерство праці та соціальної політики України // Випуск № 78. – Охорона здоров'я.

10. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16 липня 1999 року № 996-XIV - ВР [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua>

11. Про наркотичні засоби, психотропні речовини і прекурсори: Закон України від 15 лютого 1995 року №60/95–ВР в редакції Закону № 530 від 22 грудня 2006 р. - [Електронний ресурс] – Режим доступу:
<http://www.zakon.rada.gov.ua>

12. Про затвердження опису сигнального покажчика аптечного закладу та його структурного підрозділу: Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 2017 №777 - [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
<http://www.zakon.rada.gov.ua>

13. Про патентування деяких видів підприємницької діяльності :Закон України від 23 березня 1996 року № 98/96-ВР [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua>

14. Про застосування реєстраторів розрахункових операції у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг: Закон України від 6 липня 1995 року № 265/95-ВР [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua>

15. Про впорядкування безоплатного та пільгового відпуску лікарських засобів за рецептами лікарів у разі амбулаторного лікування окремих груп населення та за певними категоріями захворювань: Постанова КМУ від 17 серпня 1998 року №1303 [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua>

16. Про затвердження Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з виробництва лікарських засобів, оптової, роздрібною торгівлі лікарськими засобами, імпорту лікарських засобів (крім активних фармацевтичних інгредієнтів): Постанова КМ України від 30 листопада 2016 р. № 929. - [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://www.zakon.rada.gov.ua>

17. Про затвердження Правил виробництва (виготовлення) та контролю якості лікарських засобів в умовах аптеки: Наказ МОЗ України № 812 від 17.10.2012 [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://www.zakon.rada.gov.ua>

18. Про затвердження Інструкції про санітарно-протиепідемічного режиму аптечних закладів : Наказ МОЗ України № 275 від 15. 05. 2006 року [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua>

19. Про затвердження положення про Державну службу України з лікарських засобів та контролю за наркотиками: Постанова Кабінету Міністрів України від 12 серпня 2015 р. № 647. – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua>

20. Про затвердження Правил виписування рецептів та вимог-замовлень на лікарські засоби, виробів медичного призначення, Порядку відпуску лікарських засобів і виробів медичного призначення з аптек та їх структурних підрозділів, Інструкції про порядок зберігання, обліку та знищення рецептурних бланків та вимог-замовлень: Наказ МОЗ України № 360 від 19.07.2005 із змінами 2023 року [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua>

21. Про затвердження Переліку лікарських засобів, дозволених до застосування в Україні, які відпускаються без рецептів з аптек та їх структурних підрозділів: Наказ МОЗ України від 18.04.2019 № 876 [Електронний ресурс] Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua>

22. Про заходи протидії незаконному обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів та зловживання ними: Закон України від 15 лютого 1995 року № 62/95 із змінами [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua>

23. Про затвердження Переліків отруйних та сильнодіючих лікарських засобів: Наказ МОЗ України № 490 від 17.08.2007 [Електронний ресурс]- Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua>

24. Про затвердження переліку наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів (Витяг): Постанова Кабінету Міністрів України від 6 травня 2000 р. № 770 із змінами - [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua>

25. Про організацію зберігання а аптечних установах різних груп лікарських засобів і виробів медичного призначення: Наказ МОЗ України № 44 від 16.03.1993 // Юридичні аспекти фармації: Збірник нормативно-правових актів станом на 10 лютого 2001 р. – Харків: Мегаполіс, 2001. – С. 408 – 417.

26. Про критерії віднесення наркотичних (психотропних) лікарських засобів, що містять малу кількість наркотичних засобів або психотропних речовин і прекурсорів, до категорії лікарських засобів, які відпускаються без

рецептів: Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 4.05.2003 № 210 із змінами - [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua>

27. Про критерії визначення категорії відпуску лікарських засобів: Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 17.05.2001 № 185 – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua>

28. Про затвердження Вимог до об'єктів і приміщень, призначених для здійснення діяльності з обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, прекурсорів та зберігання вилучених з незаконного обігу таких засобів і речовин: Наказ МВС України 29.01.2018 № 52. - [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua>

29. Про оптимізацію заходів щодо недопущення занесення і поширення на території України випадків COVID-19 Наказ МОЗ України від 13.03.2020 № 663 [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua>

30. Про порядок проведення сертифікації підприємств, які здійснюють оптову реалізацію (дистрибуцію) лікарських засобів: Наказ Міністерства охорони здоров'я України 23.08.2005 № 421 - [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua>

31. Про затвердження правил зберігання та проведення контролю якості лікарських засобів у лікувально-профілактичних закладах: Наказ Міністерства охорони здоров'я України 16.12.2003 № 584 – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua>

32. Про затвердження порядку встановлення заборони (тимчасової заборони), та поновлення обігу лікарських засобів на території України: Наказ Міністерства охорони здоров'я України 22.11.2011 № 809. - [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua>

33. Про затвердження правил утилізації та знищення лікарських засобів: Наказ Міністерства охорони здоров'я України № 242 від 24.04.2015 - [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua>

34. Про затвердження Інструкції з оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення законодавства України щодо забезпечення якості лікарських засобів: Наказ Міністерства охорони здоров'я України 26.10.2001 № 428 із змінами - [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua>.

35. Про затвердження Положення про інтернатуру: Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 22.06.2021 1254 - [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua>

36. Положення про проведення іспитів на передатестаційних циклах: Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 18 травня 1994 р. № 73 – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua>

37. Положення про порядок проведення атестації фармацевтів: Наказ Міністерства охорони здоров'я України 12. 12. 2006 р № 818 – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua>

38. Про затвердження умов оплати праці працівників закладів охорони здоров'я та установ соціального захисту населення: Наказ Міністерства праці та соціальної політики України, Міністерства охорони здоров'я України 05.10.2005 №308/519 із змінами - [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://www.zakon.rada.gov.ua>

Інформаційні ресурси

1. Наукова бібліотека Національного фармацевтичного університету <http://lib.nuph.edu.ua>

2. Національна бібліотека України ім. В.І.Вернадського <http://www.nbuv.gov.ua> Українська асоціація маркетингу <http://uam.in.ua>

3. Державна служба статистики України <http://ukrstat.gov.ua>

4. Державний реєстр лікарських засобів України <http://www.drlz.kiev.ua>
Державна служба України з лікарських засобів <http://www.diklz.gov.ua>
Компанія iVOX Ukraine — міжнародне агентство маркетингових досліджень <http://ivox.com.ua/ivox-ukraine>

5.Компанія "Бізнес-Кредит" – маркетингові дослідження
фармацевтичного ринку <http://bck.com.ua/>

6.Система дослідження фармацевтичного ринку «Фармстандарт»
<http://www.pharmstandart.com.ua>

7.<https://test.testcentr.org.ua>